

JAARVERSLAG

2021

Kindwijs
*protestants-christelijke
scholengroep*

Inhoud

1. Bestuursverslag	3
1.1 Het schoolbestuur	3
1.1.1 Profiel	3
1.1.2 Organisatie	5
1.2 Verantwoording van het beleid	10
1.2.1 Onderwijs & Kwaliteit	10
1.2.2 Personeel & Professionalisering	18
1.2.3 Huisvesting en facilitair	23
1.2.4 Financieel Beleid	25
1.2.5 Continuïteitsparagraaf	30
1.3 Verantwoording van de financiën	34
1.3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief	34
1.3.2 Staat van baten en lasten en balans	36
1.3.3 Financiële positie	41
1.3.4 Overige rapportages	44
2. Verslag intern toezicht	45
3. Jaarrekening	50
4. Overige gegevens	75
5. Bijlagen	76

1. Bestuursverslag

1.1 Het schoolbestuur

1.1.1 Profiel

Missie, visie en kernactiviteiten

Missie en visie

Kindwijs scholen zijn een vitaal onderdeel van de samenleving. Vanuit een Protestants-Christelijke levenshouding krijgen kinderen onderwijs en begeleiding om inzichten te ontwikkelen en vaardigheden te leren voor hun leven nu en in de toekomst. Dit in een omgeving waar de kernwaarden van Kindwijs centraal staan.

Het is onze visie dat wij vanuit de Bijbelse uitgangspunten onze taak willen uitvoeren.

De talentontwikkeling van onze leerlingen is ons primaire doel. Daarbij houden onze medewerkers rekening met de verschillende leerstijlen en leerbehoeften van alle leerlingen. Leerkrachten van Kindwijs geven gedifferentieerd les, stimuleren samenwerking en kennen de leerlijnen. Kindwijs is een lerende organisatie; onze medewerkers en leerlingen zijn gemotiveerd en betrokken en nemen verantwoordelijkheid voor hun eigen leerproces. We werken samen met ouders om kinderen te laten ontwikkelen tot verantwoordelijke wereldburgers. Hierbij zetten wij eigentijdse, moderne methoden en methodieken in. Zo werken onze leerlingen met plezier en behalen optimale resultaten.

KERNWAARDEN

Bij de verdere vertaling en concretisering van onze visie gaan wij uit van vijf kernwaarden, namelijk geloven, vreugde, veiligheid, vertrouwen en vernieuwend

- Geloven betekent dat de scholen van Kindwijs werken vanuit de christelijke levensovertuiging en dat dit uitstraalt naar alle lagen van de organisatie. Kernwoorden hierbij: Bijbel, liefde, hoop, zorg, praktiseren en uitdragen.
- Vreugde betekent genieten van ons werk, samen leren, betrokken zijn op elkaar en de omgeving en aandacht hebben voor het aspect vieren. Kernwoorden hierbij: Passie, optimistisch, empathisch, authentiek, interpersoonlijk, intrapersoonlijk, open.
- Onder veiligheid verstaan we aan een prettig, warm en geborgen leer- en leefklimaat voor iedereen binnen Kindwijs. Kernwoorden hierbij: Relatie, communicatie, laagdrempelig, benaderbaar, durf integriteit, zorgzaamheid.
- Wij vertrouwen elkaar en hebben vertrouwen in elkaars kunnen en elkaars mogelijkheden. Kernwoorden hierbij: elkaar steunen, stimuleren, verwachten, openheid, vrijheid, delen, betrokkenheid, samen, zelfvertrouwen.
- Kindwijs is vernieuwend. Ons onderwijs richt zich op de toekomst van kinderen en is daarom onderzoekend, uitdagend en grensverleggend van aard. Kernwoorden hierbij: ambitieus, nieuwsgierig, inspirerend, ontdekkend, moedig, gericht op groei.

Kernactiviteiten

De kernactiviteit van Kindwijs is het geven van goed onderwijs aan kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 á 13 jaar, waarbij de resultaten minimaal op het niveau liggen dat landelijk gezien van de betreffende scholen verwacht mag worden. Binnen Kindwijs wordt een niveau hoger als het landelijk gemiddelde als wenselijk niveau gezien.

Strategisch beleidsplan

In 2019 is het strategisch beleidsplan 2015-2019 geëvalueerd en zijn de doelen voor de periode 2020-2023 opgesteld.

Vitale scholen, eigenaarschap en toekomstgericht onderwijs zijn de komende jaren speerpunten van het onderwijskundig beleid.

Vitale scholen zien wij als scholen die gehuisvest zijn in duurzame, energie neutrale schoolgebouwen waarin vitale medewerkers, met plezier werken en hun stress hanterend, boeiend onderwijs geven aan vitale leerlingen waarbij er evenwicht is tussen zitten en bewegen.

Alle scholen van Kindwijs bevorderen het eigenaarschap van kinderen bij hun leer- en ontwikkelingsproces in een positief school- en groepsklimaat. Schoolteams hebben een focus op eigenaarschap in persoonlijke ontwikkeling en team- en schoolontwikkeling. Kindwijs wil actief zoeken naar educatief partnerschap in bedrijfsleven en overheidsinstanties om extra mogelijkheden te creëren met betrekking tot verrijking van ons onderwijsaanbod.

Op de scholen van Kindwijs werken we toekomstgericht: hierbij denken we aan effectieve inzet van ICT, wetenschap en techniek, onderzoekend en samenwerkend leren, 21st century skills, burgerschapsvorming (wereldburgerschap), breinvriendelijk onderwijs, passend onderwijs, begeleiding en aanbod bij hoogbegaafdheid.

In hoofdstuk 5 van het jaarverslag is de uitwerking van deze thema's in ambities en opdrachten voor de onderdelen Identiteit, Onderwijs & Kwaliteit, Personeel & organisatie, Beheer & Financiën en Maatschappij & Communicatie opgenomen.

Toegankelijkheid & toelating

Kindwijsscholen hanteren met behoud van eigen identiteit een open toelatingsbeleid waarbij ouders gevraagd wordt de identiteit van de school te onderschrijven of te respecteren.

De stichting heeft als grondslag de Bijbel als Gods Onfeilbaar Woord en zij onderschrijft de Drie Formulieren van Enigheid zoals die door de Synode van Dordrecht in 1619 zijn vastgesteld.

De invulling van de grondslag vindt in de onderwijspraktijk plaats door de medewerkers op een school. Op deze invulling wordt binnen de Kindwijs-organisatie toegezien door een adviesraad die voor elke school (of combinatie van scholen) bestaat. Een adviesraad heeft als belangrijkste doelstelling het bevorderen van Bijbels gefundeerd protestants-christelijk onderwijs op de scholen waarvoor de adviesraad functioneert. De adviesraad is oorspronkelijk ontstaan uit de voormalige bestuursleden van de resp. scholen van Kindwijs. Voor de bewaking van de identiteit van de school en bij sollicitaties is dit college als eerste verantwoordelijk.

Het bestuur stelt zich ten doel om als een goed rentmeester de zaken te behartigen, waarbij in de eerste plaats nadrukkelijk wordt gekeken naar het handhaven van de protestants-christelijke identiteit. De verantwoordelijkheid voor het verloop van het onderwijs op de scholen van de Protestants-Christelijke scholengroep Kindwijs wordt door het bestuur zeer serieus genomen.

Bij het bestuur en management is de invulling van de identiteit op de individuele scholen steeds onder de aandacht. De identiteitscommissie van de raad van toezicht overlegt regelmatig met de bestuurder inzake de identiteitsgebonden onderwerpen in beleid en uitvoering.

1.1.2 Organisatie

Contactgegevens

Naam	Stichting voor Protestants-christelijk Primair Onderwijs op Goeree-Overflakkee, genoemd Kindwijs
Bestuursnummer	42632
Postbus	Postbus 337, 3240 AH Middelharnis
Bezoekadres	Pascal 40 3241 MB Middelharnis
Website	www.kindwijs.org
Telefoon	0187 484153
Emailadres	info@kindwijs.org

Bestuur

Kindwijs wordt geleid door een eenhoofdig college van bestuur, de heer J.S. Nagtegaal. Naast deze functie is hij door de PO Raad aangesteld als visitator in het team dat bestuurlijke visitaties uitvoert bij schoolbesturen.

Overzicht scholen

BRIN nummer	Naam	Website
04MD	Bosseschool	bosseschool.nl
04OR	Prins Maurits	cbspm.nl
04PW	Prins Johan Friso	pij-herkingen.nl
04RX	Basisschool Het Kompas Nederlands Hervormd Onderwijs	hetkompas-stellendam.nl
05MQ	CJS 't Kompas	kompas-denbommel.nl
05QU	School Met De Bijbel De Regenboog	smdbderegenboog.nl
05SB	Basisschool De Bron	debron-ot.nl
05TI	School Met De Bijbel	smdbsommelsdijk.nl
07AE	Groen van Prinsterer Basisschool	cbs-groen.nl
07CB	Protestants Christelijke Basisschool Oranje Nassau	cbs-oranjenassau.nl
07NM	Albert Schweitzerschool	cbsalbertschweitzer.nl
07NZ	Christelijke Nationale School voor Basisonderwijs Zomerland	cnszomerland.nl
07YM	Protestants Christelijke Basisschool Eben-Haëzer	cbs-ebenhaezer.nl
02CO	SBO De Wegwijzer (m.i.v. 1 januari 2022)	sbodewegwijzer.nl

Organisatiestructuur

Het college van bestuur voert de bestuurlijke taken en bevoegdheden uit en de raad van toezicht, als werkgever van het college van bestuur, houdt toezicht op de uitvoering van haar bestuurlijke taken.

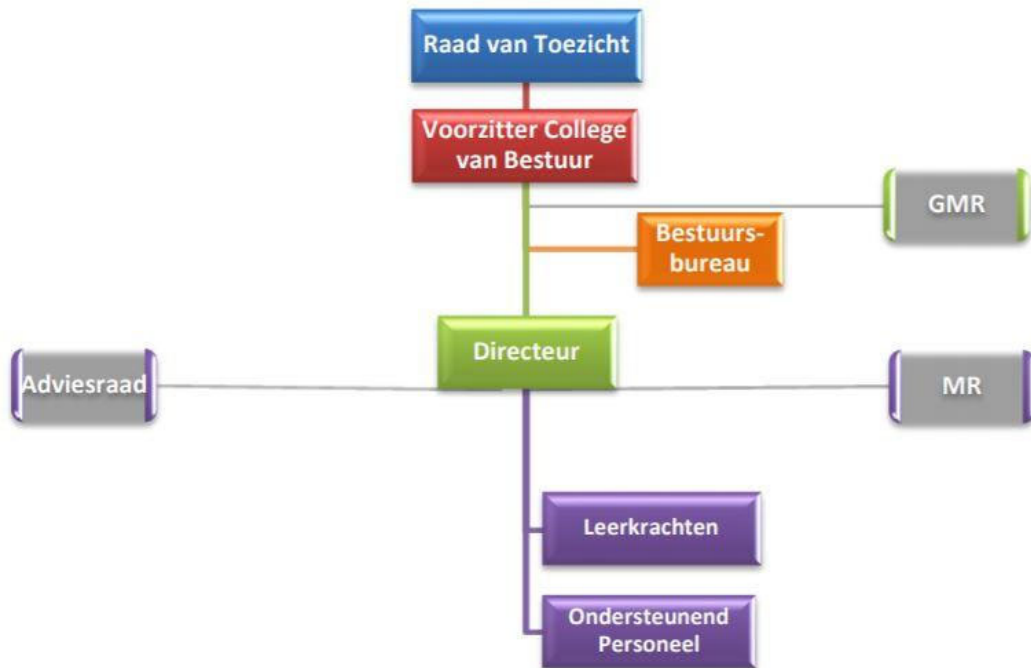
De schooldirectie is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken op school en uitvoering van het beleid.

Het bestuursbureau omvat de functies financieel manager, medewerker personeelszaken, medewerker kwaliteit en administratief medewerker(s).

De stichting legt verantwoording af aan de overheid over de rechtmatige en doelmatige besteding van de ontvangen middelen. Deze verantwoording vindt hoofdzakelijk plaats in het jaarverslag (verticale verantwoording). Daarnaast legt de stichting ook verantwoording af over haar functioneren

en dat van de scholen aan de adviesraden, ouders, personeel en leerlingen (horizontale verantwoording).

Organigram 2021

Verklaring afkortingen: GMR: Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad; MR: Medezeggenschapsraad school;

Medezeggenschap

Elke school heeft een medezeggenschapsraad (MR). Via de MR hebben ouders invloed op het schoolbeleid. De primaire gesprekspartner van de MR is de schooldirecteur. Kindwijs heeft een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) ingesteld, een orgaan voor advies- en instemmingsrecht over bovenschoolse zaken. De GMR behandelt alleen onderwerpen die voor de scholen van gemeenschappelijk (schooloverstijgend) belang zijn. De primaire gesprekspartner van de GMR is het College van Bestuur.

Het dagelijks bestuur bestond in kalenderjaar 2021 uit:

Voorzitter: dhr. C. van der Slik

Secretaris: dhr. A. Goossens

Er is een groot aantal onderwerpen aan de orde gekomen waarbij veel beleidsplannen de revue zijn gepasseerd. Er werd onder meer gesproken over (in willekeurige volgorde): AVG beleid, regelingen en protocollen inzake privacy en informatiebeveiliging, personeelsbeleid, meerjarenbegroting en bestuursformatieplan, het huisvestingsbeleid en de fusie met De Wegwijzer.

De lokale MR-leden hebben zich in het jaar 2021 in veel gevallen verdiept in de wensen ten aanzien van een continuooster. Met elke MR werd het werkverdelingsplan, jaarplan en het jaarrooster van de school gedeeld.

Horizontale dialoog en verbonden partijen

Kindwijs onderhoudt op diverse wijze contacten en gaat de dialoog aan met belanghebbenden bij de organisatie.

Naam	Omschrijving
Ouders	Alle scholen hebben een ouderraad. Daarnaast is aan alle scholen een adviesraad verbonden, bestaande uit ouders, waarmee de locatiedirecteuren overleg hebben. De raad van toezicht en het college van bestuur vergadert tweemaal per jaar met alle adviesraden.
Leerlingen	Kindwijs streeft ernaar dat alle scholen een leerlingenraad instellen. Een aantal scholen heeft deze reeds ingesteld.
Medewerkers	Overleg met medewerker is voornamelijk georganiseerd in de medezeggenschapsraden en de teamoverleggen. Daarnaast hebben medewerkers inspraak via het werkverdelingsplan.
Gemeente	Het overleg met de gemeente over onderwijszaken is georganiseerd in de Lokale Educatieve Agenda (LEA)
Kinderopvang	Kindwijs onderhoudt contacten met de organisaties die in haar schoolgebouwen gehuisvest zijn. Periodiek is er overleg met de bestuurder en de betreffende locatiedirecteur.
Voortgezet onderwijs	Op bestuursniveau zijn met grote regelmaat overleggen met de bestuurders van de scholen voor voortgezet onderwijs in de gemeente, te weten de RGO en de Csg Prins Maurits.
Samenwerkingsverband	De bestuurder van Kindwijs is lid van de ledenraad van de Koepelorganisatie samenwerkingsverband PO en VO op Goeree-Overflakkee. De bestuurder van de koepelorganisatie bezoekt enkele malen per jaar de managementvergaderingen van Kindwijs.
Jeugdzorg	Contacten met de jeugdzorg worden op schoolniveau onderhouden en waar nodig afgestemd met het Samenwerkingsverband.
Kerken	De individuele scholen hebben enkele malen per jaar contact met de kerkenraden van de kerken van hun achterban in hun vestigingsplaats. Dit contact bestaat vaak uit een jaarlijks gesprek en contacten rondom bid- en dankdagen als ook bij vieringen.
Politieke partijen	De raad van toezicht en het college van bestuur hebben jaarlijks een ontmoeting met de christelijke politieke partijen op lokaal niveau.

Klachtenbehandeling

Kindwijs en de onder haar bestuur vallende scholen zijn aangesloten bij de landelijke geschillencommissie bijzonder onderwijs (GCBO). Om problemen, vragen of klachten op te lossen, wordt de route leerkracht, directie en college van bestuur gevolgd. In 2021 zijn er geen klachten ingediend door ouders/verzorgers van een leerling, die niet door het personeel, schooldirectie en/of college van bestuur konden worden afgehandeld.

Kindwijs heeft voor het vervullen van de functie Externe Vertrouwenspersoon een overeenkomst gesloten met arbodienst Perspectief die heeft voorzien in de functie van externe vertrouwenspersoon. In 2021 zijn er geen meldingen geweest, die geleid hebben tot een klacht.

Juridische structuur

De rechtspersoon is een stichting met de naam: Stichting voor Protestants Christelijk Primair onderwijs op Goeree-Overflakkee, verkorte werknaam Kindwijs.

Kindwijs is opgericht in 2013 en gevestigd te Middelharnis.

Kindwijs is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 56891296.

Aan Kindwijs zijn de voormalige schoolverenigingen en adviesraden van de scholen verbonden. Kindwijs is lid van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Goeree-Overflakkee.

Governance

In 2021 zijn in de raad van toezicht twee vacatures ontstaan doordat twee leden hebben aangegeven eerder te willen aftreden dan volgens rooster. Voor beide vacatures zijn in 2021 geen kandidaten gevonden. Wel is een afgetreden lid aangebleven voor de duur van de vacature.

Per 1 augustus 2022 gaat de huidige bestuurder met pensioen. De raad van toezicht is in 2021 gestart met de werving van een nieuwe bestuurder en is daar inmiddels in geslaagd.

Functiescheiding

Kindwijs heeft functiescheiding aangebracht tussen bestuur en intern toezicht door het benoemen van een college van bestuur en een raad van toezicht.

Kindwijs bestaat uit een college van bestuur, de raad van toezicht (7 leden), de schoolleider, schoolteams en het bestuurskantoor. Daarnaast zijn er nog diverse taakgroepen die zich bezighouden met onderdelen van de bedrijfsvoering of specifieke projecten die samenhangen met de strategische doelen van de stichting.

Aan alle scholen van Kindwijs is een adviesraad verbonden welke als taak heeft het bevorderen van het protestants-christelijk onderwijs op de school waarmee zij verbonden is. Daarnaast hebben de adviesraden het recht om een lid van de raad van toezicht voor benoeming voor te dragen.

Intern toezichtsorgaan

De samenstelling van de raad van toezicht is:

naam	functie
J.J. de Geus	Voorzitter
J.L. den Dikken	Vice-voorzitter
P.C. Klink	Lid
P.J. van den Hil	Lid
W.G.A. Driesse	Lid
W. van der Welle	Lid
Vacature	Lid

De functies en nevenfuncties van de leden van de raad van toezicht staan vermeld in het verslag van de raad van toezicht dat is opgenomen in hoofdstuk 2 Verslag van de toezichthouder.

Code goed bestuur

Kindwijs handhaaft de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs waarin de basisprincipes zijn vastgelegd omtrent professionaliteit van bestuurders, toezichthouders en managers in het primair onderwijs.

De raad van toezicht en het college van bestuur vergadert tenminste twee keer per jaar gezamenlijk met de adviesraden van de scholen. Tweemaal per jaar vindt overleg met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad plaats.

De raad van toezicht heeft in 2021 aan de hand van de herziene Code Goed Bestuur haar functioneren besproken en aansluitend daarop een commissie gevormd om de afwijkingen van de Code in haar handelen te benoemen.

De raad van toezicht heeft in december met de bestuurder zijn functioneren geëvalueerd.

1.2 Verantwoording van het beleid

1.2.1 Onderwijs & Kwaliteit

Onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg

Kindwijs gaat en staat voor goed onderwijs op christelijke grondslag, passend bij de behoeften van de leerlingen. Dit houdt in dat alle Kindwijs-scholen voldoen aan de aspecten van basiskwaliteit die vanuit de wet gesteld worden en door de inspectie worden gecontroleerd. Daarnaast werkt Kindwijs - op bestuurs- en op schoolniveau - voortdurend aan eigen aspecten van kwaliteit die verwoord zijn in het strategisch beleid en in de schoolplannen. Eigen aspecten van kwaliteit zijn ook terug te vinden in de parels van de organisatie.

Onderwijs is meer dan toetsresultaten. Onderwijs is er voor kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming van leerlingen. Die kwaliteit zit in de mensen die het onderwijs vormgeven. Daarom investeert Kindwijs via de Kindwijs Academie, via teamscholingen en individuele opleidingen in de kwaliteit van de medewerkers.

Het bestuur kijkt samen met de schooldirecteuren naar de brede aspecten van kwaliteit. Kindwijs werkt met een vierjarige kwaliteitscyclus voor de brede onderwijskwaliteit. In die kwaliteitscyclus is onderscheid gemaakt tussen de jaarlijkse activiteiten en de periodieke activiteiten. Onder jaarlijkse activiteiten verstaan we: de analyse van de opbrengsten (toetsopbrengsten, schooladviezen en vervolgsucces), de evaluatie van de jaarplannen en de analyse van de vragenlijsten rondom veiligheid. Deze activiteiten zijn uitgevoerd en verwerkt in nieuwe of bestaande actiepunten.

Onder periodieke activiteiten verstaan we o.a. de tussentijdse evaluaties van de basiskwaliteit en de aspecten van eigen kwaliteit, de uitgebreidere vragenlijsten onder stakeholders in het laatste jaar van het beleidsplan/schoolplan. In het kalenderjaar 2021 waren deze activiteiten niet gepland.

In 2021 is de kwaliteitscyclus op een andere manier ingevuld dan vooraf gepland. De oorzaak hiervoor is de invoering van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). De scholen hebben diverse vragenlijsten afgenomen om de effecten van de corona-periode te meten, hebben de resultaten op cognitief en sociaal-emotioneel gebied dieper geanalyseerd en de resultaten, analyse, conclusies en actiepunten verwerkt in het NPO schoolprogramma.

Doelen en resultaten

Met betrekking tot onderwijs en kwaliteit waren onze belangrijkste doelen op organisatieniveau:

Doel (beleidsvoornemen)	Onze leerlingen zijn verantwoordelijk, zijn mede-eigenaar van hun ontwikkeling en kunnen hun talenten verder ontwikkelen.
Reden (why)	Van onze leerlingen wordt naast kennis ook initiatief en vaardigheden gevraagd, passend bij de veranderde wereld. We willen onze leerlingen zo goed mogelijk voorbereiden op hun toekomst.

Activiteiten	Op alle scholen wordt over dit onderwerp nagedacht, passend bij de eigen schoolsituatie en beschreven in de actiepunten.
Vervolgstappen	In de jaarplannen van de scholen worden de vervolgstappen verder beschreven. In het aanbod van de Kindwijs Academie (en op schoolniveau) is nascholing opgenomen.
	Gehaald

Doel (beleidsvoornemen)	Hoogbegaafde leerlingen worden uitgedaagd en genieten van onderwijs en van begeleiding die past bij hun behoeften.
Reden (why)	Op de scholen was de leeromgeving niet altijd uitdagende en passend voor HB-leerlingen. We streven om ook de talenten van deze kinderen te ontwikkelen.
Activiteiten	Teamscholing voor alle leerkrachten, per school een talentbegeleider, HB-leerlingen volgen op de Verrekijker in twee klassen een passend aanbod. Door corona hebben de lessen van de Verrekijker deels online plaatsgevonden en zijn ook een aantal teamscholingen uitgesteld.
Vervolgstappen	Vervolg van de het aanbod op de Verrekijker en vervolg van de teamscholingen.
	Deels gehaald

Doel (beleidsvoornemen)	We communiceren op een duidelijke en eigentijdse manier met de ouders en omgeving.
Reden (why)	Er was grote diversiteit op de scholen m.b.t. websites en communicatie apps met ouders.

Activiteiten	De mogelijkheid van de app wordt uitgebreid met het toevoegen van video. Scholen stappen over op het gebruik van de Kindwijs app.
Vervolgstappen	De overige 10 scholen stappen uiterlijk 1-8-2022 over naar de Kindwijs app.
	Deels gehaald

Doel (beleidsvoornemen)	ExperiGO stimuleert eigentijds ontwerpend en ontdekkend leren op Goeree Overflakkee
Reden (why)	Kinderen stimuleren met een inspirerend aanbod.
Activiteiten	Elke klas volgt een aantal lessen bij ExperiGO. Door corona is dit niet altijd gerealiseerd.
Vervolgstappen	Dit aanbod wordt vervolgd.
	Deels gehaald

Doel (beleidsvoornemen)	We werken planmatig en doelgericht aan de onderwijskwaliteit volgens de gezamenlijk gedragen cyclus en afspraken en voeren de dialoog daarover.
Reden (why)	In de structuur en cultuur rondom kwaliteitsontwikkeling was een kwaliteitsslag noodzakelijk n.a.v. de audit van de PO-Raad in 2019.
Activiteiten	Vanwege corona en NPO zijn niet alle doelen behaald of zijn deze anders ingevuld.
Vervolgstappen	Ontwikkelen van een Kindwijs kwaliteitskalender met daarin verwijzingen naar stappenplannen. Daarnaast verder implementeren van de kwaliteitscyclus.
	Deels gehaald

Onderwijsresultaten

Eindtoets

In dit kalenderjaar is de Eindtoets afgenomen, zoals anders. In schooljaar 2019-2020 is er geen Eindtoets afgenomen. De overheid heeft voor de berekening van de onderwijsresultaten een

aangepaste formule gebruikt. De normale berekening wordt gedaan over het gemiddelde van drie schooljaren.

De scholen vallen qua schoolgewicht allemaal in de gemiddelde groep. Als doelstelling hebben we gesteld dat de scholen dan minimaal ook het landelijk gemiddelde dienen te behalen op het gebied van 1F en van 1S/2F. In de laatste twee kolommen is te zien welke school die doelstelling wel of niet heeft behaald. In een aantal gevallen is de oorzaak het kleine aantal leerlingen, waardoor de percentages niet worden behaald. Per school worden de resultaten geanalyseerd en indien van toepassing worden er verbeteractiviteiten ondernomen. Over het algemeen gesproken zijn we tevreden met de resultaten en voeren verbeterpunten door waar nodig.

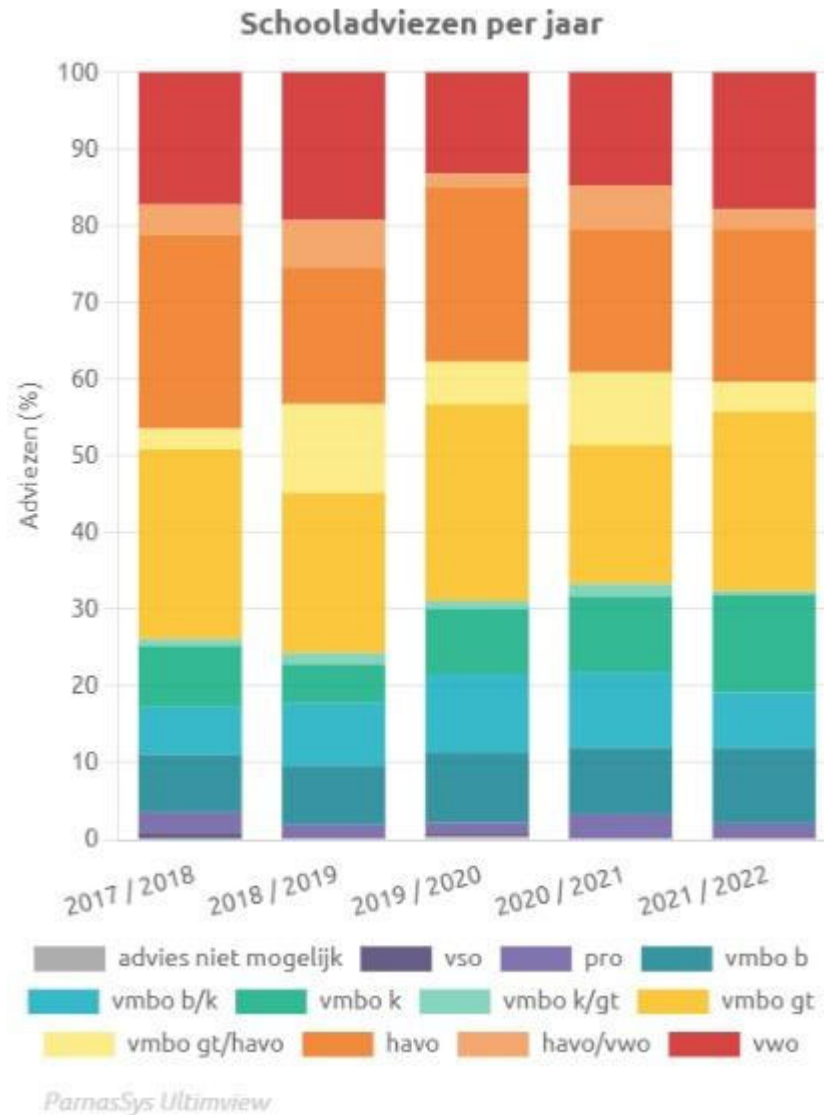
Dit resulteert in het volgende overzicht:

Brn	Schooljaar	Schoolweging	Signaleringswaarden		Landelijk gemiddelde		Schoolnormen		Behaalde referentieniveaus	
			1F	1S/2F	1F	1S/2F	1F	1S/2F	1F	1S/2F
			gem. 3 jaar		16/17 - 18/19	16/17 - 18/19			gem. 3 jaar	gem. 3 jaar
04MD	18 / 19	28-29	85%	50,6%	96,5%	62%	96%	62%	96,1%	66,7%
BS	19 / 20	28-29	85%	50,6%	96,6%	63,3%	96%	62%	96,8%	62,1%
	20 / 21	28-29	85%	50,6%	96,6%	63,3%	96%	62%	91,7%	55,1%
04OR	18 / 19	29-30	85%	49%	96,1%	60,3%	96%	62%	96,5%	53,4%
PM	19 / 20	29-30	85%	49%	96,3%	62,1%	96%	62%	97,6%	65%
	20 / 21	29-30	85%	49%	96,3%	62,1%	96%	62%	96,2%	63,5%
04PW	18 / 19	32-33	85%	43,5%	95,1%	55,5%	95%	57%	96,6%	65,2%
PJF	19 / 20	32-33	85%	43,5%	95,4%	57,9%	95%	57%	97,8%	62,2%
	20 / 21	31-32	85%	45,5%	95,5%	58,6%	95%	58%	96,8%	54%
04RX	18 / 19	31-32	85%	45,5%	95,2%	57,1%	95%	60%	98,4%	74%
KPS	19 / 20	30-31	85%	47,3%	95,9%	60,2%	95%	60%	98%	72,5%
	20 / 21	30-31	85%	47,3%	95,9%	60,2%	95%	60%	98,4%	73,6%
05MO	18 / 19	29-30	85%	49%	96,1%	60,3%	96%	63%	100%	66,7%
KPB	19 / 20	29-30	85%	49%	96,3%	62,1%	96%	63%	100%	81%
	20 / 21	28-29	85%	50,6%	96,6%	63,3%	96%	63%	100%	63%
05QU	18 / 19	33-34	85%	41,5%	94,6%	53,7%	94%	53%	98,4%	63,4%
RgB	19 / 20	32-33	85%	43,5%	95,4%	57,9%	94%	53%	97,5%	60,5%
	20 / 21	32-33	85%	43,5%	95,4%	57,9%	94%	53%	98,1%	62,9%
05SB	18 / 19	30-31	85%	47,3%	96%	59,2%	95%	60%	97%	58,6%
BRN	19 / 20	30-31	85%	47,3%	95,9%	60,2%	95%	60%	98,4%	65,1%
	20 / 21	30-31	85%	47,3%	95,9%	60,2%	95%	60%	99%	70,7%
05TI	18 / 19	28-29	85%	50,6%	96,5%	62%	96%	62%	96,7%	54,3%
SmdB	19 / 20	28-29	85%	50,6%	96,6%	63,3%	96%	62%	97,4%	56,9%
	20 / 21	28-29	85%	50,6%	96,6%	63,3%	96%	62%	94,6%	54,8%
07AE	18 / 19	28-29	85%	50,6%	96,5%	62%	96%	62%	96%	64,6%
GvP	19 / 20	28-29	85%	50,6%	96,6%	63,3%	96%	62%	97,9%	61,1%
	20 / 21	28-29	85%	50,6%	96,6%	63,3%	96%	62%	95,7%	55,4%
07CB	18 / 19	31-32	85%	45,5%	95,2%	57,1%	96%	60%	94%	52,4%
ONS	19 / 20	30-31	85%	47,3%	95,9%	60,2%	96%	60%	100%	70,8%
	20 / 21	30-31	85%	47,3%	95,9%	60,2%	96%	60%	97,5%	58%
07NM	18 / 19	30-31	85%	47,3%	96%	59,2%	95%	60%	90,3%	55,6%
AS	19 / 20	30-31	85%	47,3%	95,9%	60,2%	95%	60%	92,9%	73,8%
	20 / 21	30-31	85%	47,3%	95,9%	60,2%	95%	60%	94,2%	73,9%
07NZ	18 / 19	29-30	85%	49%	96,1%	60,3%	96%	62%	99%	63,8%
ZL	19 / 20	29-30	85%	49%	96,3%	62,1%	96%	62%	98,6%	63,8%
	20 / 21	29-30	85%	49%	96,3%	62,1%	96%	62%	98,9%	69%
07YM	18 / 19	29-30	85%	49%	96,1%	60,3%	96%	62%	99,4%	72,2%
EHS	19 / 20	29-30	85%	49%	96,3%	62,1%	96%	62%	99,1%	75%
	20 / 21	29-30	85%	49%	96,3%	62,1%	96%	62%	98,6%	71%

● boven de schoolnorm ● boven de signaleringswaarde ● onder de signaleringswaarde

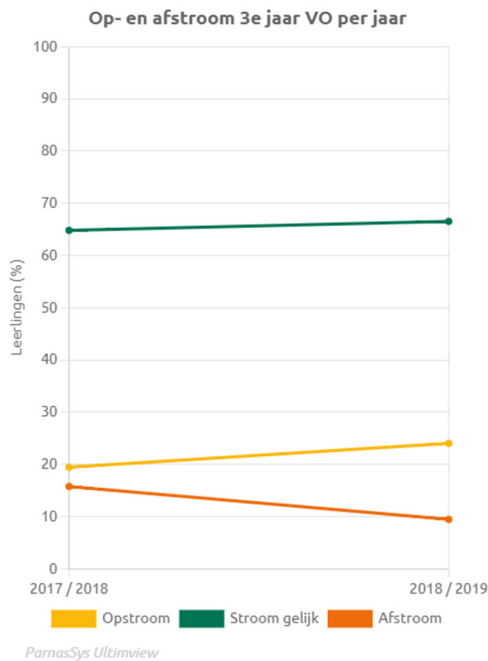
Verwijzingen naar voortgezet onderwijs

Van de leerlingen die in 2021 uitgestroomd zijn, hebben we 48,6% verwezen naar het vmbo GL/havo of hoger. Dit komt overeen met het 1S/2F-niveau. Landelijk gezien is 59,1% verwezen naar 1S/2F-niveau. We scoren dus hoger dan vorige schooljaar, maar zitten zo'n 10 procent lager dan het landelijke beeld. Dit is een herkenbaar beeld, wat we ook zien in de voorgaande jaren.

Vervolgsucces Voortgezet Onderwijs

We tonen het vervolgsucces van de leerlingen die nu in het derde jaar van het VO zitten en die in 2019 zijn uitgestroomd. In de grafiek zijn ook de gegevens van 2018 te zien. Het percentage op niveau is licht gestegen tot 66,5%. De opstroom is hoog met 24% en de afstroom is lager dan voorgaande jaren: 9,4%. Er zijn dit jaar aanpassingen geweest (binnen het hele samenwerkingsverband) om de advisering zo passend mogelijk te krijgen. Na verloop van tijd zullen de resultaten uitwijzen of er meer passende adviezen worden uitgebracht.

Inspectie

Afgelopen jaar is de contactinspecteur met pensioen gegaan en heeft de nieuwe contactinspecteur een kennismakingsbezoek afgelegd. Er zijn geen indicaties voor risico's en er wordt volstaan met het gewone toezicht.

Op Het Kompas in Stellendam heeft een themaonderzoek plaatsgevonden m.b.t. 'Effectieve tijdsbesteding in en buiten de klas'.

Passend onderwijs

Vanuit het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs worden middelen ontvangen voor de basisondersteuning en voor arrangementen extra ondersteuning op basis van het Ondersteuningsplan 2017-2021.

De basisondersteuning waar de scholen zelf voor verantwoordelijk zijn omvat de binnen het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs gemaakte afspraken:

- Kwaliteit, alle scholen hebben tenminste een basisarrangement van de inspectie
- Scholen werken handelingsgericht en evalueren dit systematisch
- Iedere school is in staat om gesignaleerde ondersteuningsbehoefte van een leerling om te zetten in een passend arrangement
- Iedere school beschikt over en werkt aantoonbaar met protocollen en aanpakken t.a.v.:
 - Een afgestemd aanbod voor leerlingen op het gebied van rekenen en lezen
 - Aanpak gericht op sociale veiligheid en voorkomen van gedragsproblemen en een protocol voor medische handelingen, alsmede de zorg voor een veilig schoolklimaat.

De middelen voor arrangementen extra ondersteuning worden op basis van individuele ondersteuningsbehoefte van leerlingen verstrekt.

Voor een nadere uitwerking van de afspraken en doelen zoals opgenomen in het Ondersteuningsplan SWV Primair Onderwijs PO2811 verwijzen wij naar de website van de [Koepelorganisatie Passend onderwijs Goeree-Overflakkee](#).

Besteding ontvangen middelen

Onderwerp	Aandeel
Ondersteuning in de klas	21%
Individuele ondersteuning	69%
Inhuur expertise	0%
Professionalisering	10%
Materialen	0%
Overige	0%

1.2.2 Personeel & Professionalisering

Doelen en resultaten

Doelstelling	Resultaat
A. Onze medewerkers worden door de directeuren uitgedaagd zich verder te ontwikkelen. De directeuren doen dit middels waarderende gespreksvoering	Invoering van waarderende ontwikkelingsgerichte gesprekken is gerealiseerd, dit ter vervanging van het oude format ontwikkelgesprek. 9 directeuren en de personeelsmedewerker volgden de nascholing 'waarderende gespreksvoering' om meer vaardig te zijn hun medewerkers uit te dagen in hun ontwikkeling en hen bewust te maken van de eigen regie die hiervoor nodig is. Zij behaalden allen hun certificaat voor de herregistratie. (1 directeur was door ziekte afwezig)
B. Individuele professionalisering middels nascholing	Alle medewerkers konden deelnemen aan één of meerdere scholingsactiviteiten in de online module van Skillstown. We zien dat hier niet optimaal gebruik van wordt gemaakt, mogelijk ook door de onrust van de coronapandemie. Medewerkers worden bij het gesprek over de werkverdeling en bij hun ontwikkelgesprek bevraagd op hun wensen ten aanzien van nascholing. Directeuren geven waar mogelijk ruimte tot realisatie van deze individuele professionalisering.
C. Professionalisering teams	Alle teams hebben de nascholing rondom Meer- en Hoogbegaafdheid gevolgd via Novilo. Diverse teams hebben geplande scholing uitgesteld naar een moment dat scholingen weer live konden plaatsvinden. De Novilo-scholing is wel op elke school afgerond.
D. Opstart tweede groep Verrekijker	Er is een extra groep gestart voor hoogbegaafde leerlingen. Naast een groep voor de leeftijd van groep 7-8 is er nu ook een groep voor leerlingen uit groep 5-6
E. Optimale inzet werkdrukmiddelen	Op elke school zijn de werkdrukmiddelen benut om de werkdruk te verlichten. De verdeling van deze middelen is onderdeel van het werkverdelingsplan dat op elke school gehanteerd wordt.
F. Update IPB-beleidsstukken en/of ontwikkeling beleid voor zaken die niet meer in cao staan opgenomen	Er zijn door de personeelsmedewerker beleidsvoorstellen gedaan m.b.t. <ul style="list-style-type: none"> - fietsregeling - reiskostenregeling - verblijfs- en pensionkostenregeling - verhuiskostenregeling - devicevergoeding - telefoonkostenregeling Alle beleidsvoornemens zijn waar nodig afgestemd met de financieel manager en geaccordeerd door MT en GMR
G. Werving nieuw personeel	Door de coronapandemie was het vaak moeilijk om een live wervingsessie te organiseren. Medio juni 2021 is een sessie georganiseerd waarbij twee aanmeldingen waren. Eén persoon kon daadwerkelijk op een van de scholen benoemd worden. Op de website staat een permanente advertentie voor

Doelstelling	Resultaat
	<p>leerkrachten en invallers.</p> <p>In 2021 zijn een facebookpagina en een Instagram account aangemaakt om onze scholengroep nog beter onder de aandacht te brengen. We merken dat advertenties in kranten weinig respons opleveren, de digitale advertenties leveren iets meer respons op.</p> <p>De PZ-medewerker heeft in het achterliggende jaar de contacten met de pabo's van CHE, Driestar en HZ geïntensiveerd om studenten aan te trekken en waar mogelijk te behouden.</p> <p>Vanaf aug. 2021 ontvangen pabo-studenten met een werk-leertraject bij Kindwijs een volledige vergoeding voor hun studiekosten én baanbehoud bij het voldoende afsluiten van hun opleiding. Voor de vergoeding ondertekenen zij een studieovereenkomst.</p>

Toekomstige ontwikkelingen

De werving van voldoende en bekwaam personeel is prioriteit-1 als het gaat om het komende schooljaar. Directeuren en personeelsmedewerker spreken samen over mogelijkheden om personeel creatief te werven, anders in te zetten, te behouden en onderwijs soms anders te organiseren.

Daarnaast is de modernisering van het Participatiefonds een grote ontwikkeling waar we mee te maken krijgen. Vanaf 1 aug. 2022 gelden nieuwe ontslaggronden die voor Kindwijs zullen resulteren in de gang naar de kantonrechter én een hogere bijdrage van de werkgever in de uitkeringskosten.

Een WIA-beschikking of rapportages van onvoldoende functioneren zijn straks niet meer toereikend om een ontslag met wederzijds goedvinden te laten plaatsvinden. Hiervoor is een oordeel van de kantonrechter gewenst wanneer Kindwijs de eigen bijdrage in de uitkeringskosten wil verlagen van 50% naar 10%. Tot op heden waren de dossiers van Kindwijs dusdanig dat Kindwijs in alle gevallen een vrijstelling ontving van de uitkeringskosten. Die optie bestaat straks niet meer, elke werkgever uit het primair onderwijs zal minimaal 10% moeten bijdragen.

Wat betreft de herregistratie van directeuren kan gemeld worden dat de herregistratietermijn is opgeschoven van 4 jaar naar 5 jaar. Dit zal er waarschijnlijk in resulteren dat directeuren in schooljaar 2022-2023 geen gezamenlijke herregistratiemodule zullen volgen.

Zaken in het afgelopen jaar met personele betekenis

De corona pandemie heeft een grote invloed gehad op het personele functioneren en de voorgenomen professionalisering. Veel voorgenomen nascholing moest worden geannuleerd vanwege geldende maatregelen of gebrek aan (gezond) personeel.

Het ziekteverzuim is sterk gestegen, vervangers waren moeilijk te vinden en dit heeft de werkdruk voor veel collega's opgevoerd. Daarnaast was het voor veel leerkrachten intensief om steeds in te springen op de wisselende aanwezigheid van hun leerlingen.

Scholen hebben meer dan ooit de inzet van hun onderwijsassistenten benut waarvan de meeste een projectbenoeming hebben vanuit NPO-gelden.

Uitkeringen na ontslag

Gedurende kalenderjaar 2021 werd door Kindwijs een bedrag á € 49.083,- betaald aan uitkeringen na ontslag. Voor deze kosten is een compensatie á € 11.395,- te ontvangen. Kindwijs werkt conform de

CAO met 'van-werk-naar-werkbeleid'. Wanneer collega's met een vast contract of met contractuele verplichtingen n.a.v. een tijdelijk contract niet meer in te passen zijn in de formatie van een van de 14 scholen dan kunnen zij werken in de invalpool. Wanneer het nodig is dat collega's worden geholpen met het vinden van werk buiten Kindwijs dan spant Kindwijs zich daarvoor in met de inzet van een deskundige.

Aanpak werkdruk

Via het werkverdelingsplan wordt op elke school het gesprek gevoerd over de verdeling van de werkdrukmiddelen. Elk team spreekt over knelpunten en oplossingen. In gezamenlijkheid wordt besloten welke maatregelen er in de school moeten worden genomen om de werkdruk te verminderen. Op basis van dit gesprek wordt door de directie het bestedingsplan opgesteld voor de inzet van de extra werkdrukmiddelen. Deze bestedingsplannen zijn ter instemming voorgelegd aan de personeelsgeleding van de MR van de scholen. De voorzitter van het college van bestuur heeft de bestedingsplannen vastgesteld.

De werkdrukmiddelen zijn in 2021 met name ingezet voor extra onderwijzend en onderwijs ondersteunend personeel. Op een aantal scholen werd het mogelijk om ondanks de krimp van het aantal leerlingen het aantal groepen te behouden en in een enkel geval zelfs uit te breiden. De gesprekken in de teams hebben nog niet geleid tot niet-financiële maatregelen om de werkdruk te verlagen.

Besteding werkdrukmiddelen	1-1-2021 t/m	
	31-12-2021	
<i>Personeel</i>	€	454.051
<i>Materieel</i>	€	8.303
<i>Professionalisering</i>	€	-
<i>Overig</i>	€	-
Totaal	€	462.354

Strategisch personeelsbeleid

Het strategisch personeelsbeleid is opgenomen in het strategisch beleidsplan van onze stichting. De actiepunten voor het College van Bestuur zijn opgenomen en uitgewerkt in de jaarplannen. Onze organisatie wil een excellente werkgever zijn, en wij doen dan ook het maximale om gekwalificeerde medewerkers te vinden, te binden, te boeien en te ontwikkelen. Het personeelsbeleid is afgestemd op de onderwijskundige visie en doelen van de scholen.

Onderwijskundige visie en scholing personeel

Jaarlijks wordt een aanbod aan scholingen aangeboden aan alle medewerkers van Kindwijs. Dit aanbod komt tot stand in samenwerking met de coördinatoren van onze Kindwijsacademie en sluit nauw aan bij het strategisch beleidsplan van onze scholengroep. Er is een jaarlijks terugkerend aanbod zoals BHV, brandbestrijding en ontruiming én er is een jaarlijks wisselend aanbod dat past bij de doelstellingen uit het strategisch beleid. Alle medewerkers worden jaarlijks bevraagd op hun wensen ten aanzien van nascholing; daar waar mogelijk worden deze wensen gehonoreerd zowel voor een individuele scholing als voor teamscholingen. Elke school heeft een eigen aanbod aan teamscholingen naast het aanbod van Kindwijs. De teamscholingen richten zich op specifieke doelstellingen in het jaarplan van de school op didactisch en pedagogisch gebied.

Implementatie, monitoring en evaluatie personeelsbeleid

Kindwijs werkt jaarlijks aan nieuwe onderdelen van het personeelsbeleid. De urgentie wordt bepaald door de actualiteit en door het managementteam van Kindwijs. Nieuw beleid wordt in de meeste situaties ontwikkeld volgens onderstaande route

- ↓ formulering te behalen doelstelling met nieuw beleidsstuk
- ↓ mandaat voor het opstellen van een concept door de personeelsmedewerker al dan niet met een of meerdere directeuren, financieel manager of bestuurder
- ↓ presentatie van het concept beleidsstuk tijdens een managementvergadering
- ↓ aanpassing van het concept of voorgenomen besluit tijdens een managementvergadering
- ↓ wanneer het concept gereed is, dan volgt de definitieve besluitvorming
- ↓ doorsturen van het voorstel naar de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad
- ↓ na instemming door GMR wordt het nieuwe personeelsbeleid ingevoerd

De personeelsmedewerker is verantwoordelijk voor de uitvoering en het ontwerp van nieuw personeelsbeleid. Evaluatie wordt altijd afgestemd in samenspraak met het managementteam van Kindwijs.

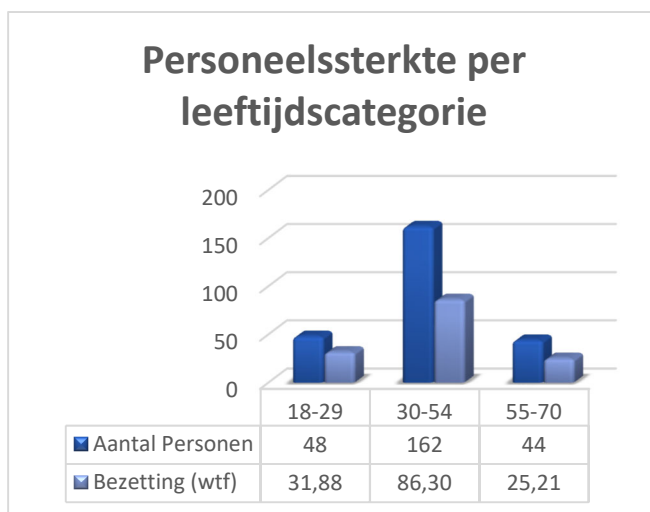
Dialogoog strategisch personeelsbeleid

Middels het werkverdelingsplan hebben medewerkers op schoolniveau inspraak in het operationele beleid van de school. Directeuren hebben inspraak via het managementoverleg. Daarnaast is samenspraak georganiseerd in de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad van Kindwijs.

Het personeel in getallen

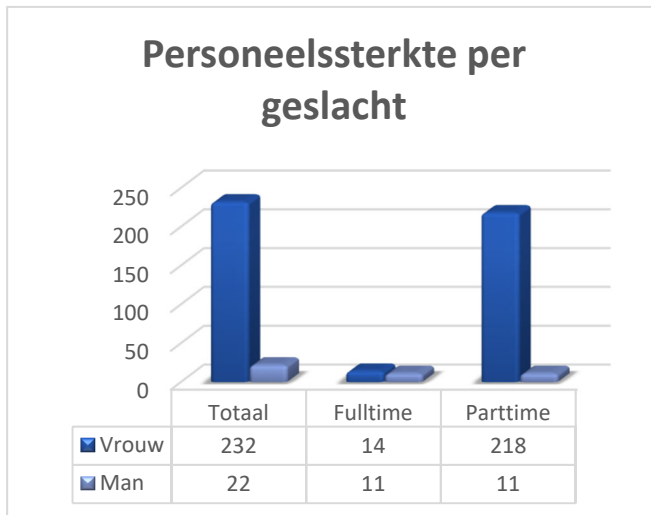
In deze paragraaf wordt het personeelsbestand cijfermatig gepresenteerd. Het gaat over de bezetting/personeelssterkte in categorieën, functiegroep en geslacht, in- en uitstroom en de stand van zaken functiemix. De volgende zaken vallen op:

Op 31 december 2021 zijn er 254 personeelsleden in dienst bij Kindwijs, dit is meer dan vorig jaar. De groep 55+ maakt 17% uit van het totaal, dat is vergelijkbaar met voorgaand jaar.

Er zijn relatief weinig kleine (<0,4) deeltijdbanen. De grootste groep heeft een aanstelling tussen 0,4 en 0,8. Slechts 25 personeelsleden hebben een fulltime aanstelling

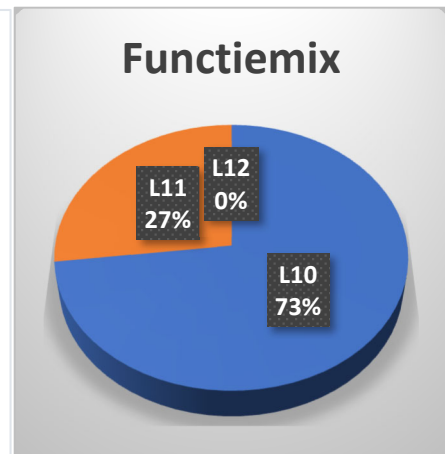
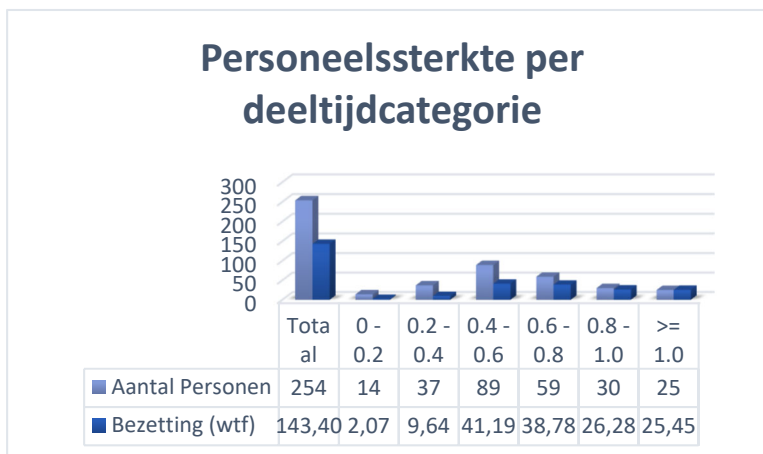
De meeste personeelsleden vallen in de categorie onderwijzend personeel. Er zijn 11 schoolleiders waarvan er twee leidinggeven aan twee scholen.

De verhouding man/vrouw is niet veranderd ten opzichte van 2021. Van het totaal aantal personeelsleden is 9% man.

Ten opzichte van het jaar 2020 is de verhouding L10 en L11 leraren licht gestegen, van 24,7 % L11 naar 26,9% L11. Vanaf invoering van de CAO 2018-2019 is de functiemix in principe losgelaten. De financiële middelen zijn aangewend voor de aanpassing van de schaalbedragen voor de leerkrachtfuncties. Leerkrachten worden nu ingeschaald op basis van nieuwe functieprofielen.

Per 31 december 2021 waren er geen openstaande vacatures op de scholen. Er was wel een openstaande vacature voor de invalpool. Wat betreft de scholen is het goed te vermelden dat diverse vacatures in 2021 op creatieve wijze vervuld moesten worden; met hulp van onderwijsassistenten of het samenvoegen van groepen.

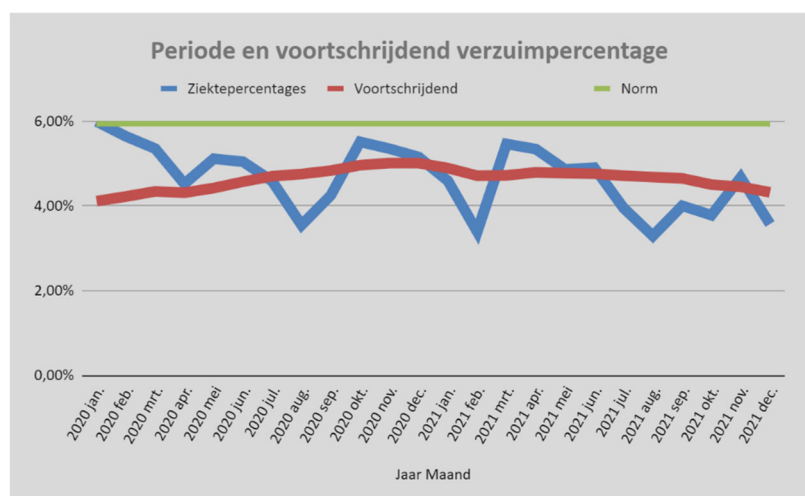

Verzuim

De ontwikkeling van het ziekteverzuim over de afgelopen jaren is als volgt weer te geven:

Het ziekteverzuim vertoont een stijgende trend.

Het voortschrijdend 12-maands gemiddelde verzuim bedraagt over 2021 4,3%. Het landelijk gemiddelde over 2020 bedroeg voor het basisonderwijs 5,7%. De landelijke cijfers over 2021 zijn nog niet bekend.

1.2.3 Huisvesting en facilitair

Inleiding

Het beleid van Kindwijs gaat uit van de autonomie van de individuele school. Daar waar gezamenlijkheid deze autonomie versterkt door ontzorgen, kosten efficiëntie, etc. worden taken op bestuursniveau uitgevoerd. Tot die taken behoren:

- Groot en planmatig onderhoud en beheer
- Nieuwbouw en renovatie
- Energiemanagement en duurzaamheid gebouwen
- Aanbesteding schoonmaak
- Uitvoeren van het huisvestingsplan

Onderhoud

Het opstellen en actualiseren van de meer-jaren onderhoudsplannen (MJOP) is uitbesteed aan Lakerveld Architecten en Ingenieurs. In 2020 heeft de tweejaarlijkse herziening van de MJOP plaatsgevonden.

Kindwijs heeft onderhoudscontracten voor al haar scholen gesloten. Het gaat om onderhoud daken, CV's, ontruimingsinstallaties, pleintoestellen, schilderwerk, elektrische installaties en brandblusmiddelen.

De MJOP is onderverdeeld in dagelijks onderhoud en groot onderhoud. Voor 2021 was voor dagelijks onderhoud € 152.011,- opgenomen. Voor regulier en groot onderhoud was € 42.126,- geraamd. De totale uitgaven voor dagelijks en klein onderhoud bedroegen in 2021 € 153.045,-, exclusief € 24.856,- onderhoud aan de groenvoorzieningen. De uitgaven voor regulier en groot onderhoud bedroegen € 38.269,-.

Het vervangen van de brandmeldinstallatie en warmwatervoorziening van de School met de Bijbel is uitgesteld. Op basis van de toegekende subsidie voor ventilatieverbetering wordt een plan voor renovatie uitgewerkt. In de Groen van Prinstererschool is de vloerbedekking in twee lokalen vervangen. De erfafscheiding van CBS De Bron in Oude-Tonghe is in 2021 vervangen.

Nieuwbouw

Een aantal schoolgebouwen of delen van schoolgebouwen is inmiddels ouder dan 40 jaar. De leeftijd van deze gebouwen en gebouwdelen maakt de afweging voor het uitvoeren van groot onderhoud lastig. De vraag doet zich immers voor of deze gebouwen nog wel 10 tot 20 jaar in gebruik kunnen zijn.

Om de huisvestings situatie en de toekomstige vraag naar (ver)nieuwbouw van scholen in de gemeente heeft de Gemeente Goeree Overflakkee de schoolgebouwen in de gemeente laten inventariseren en kwalificeren. In 2019 heeft de gemeenteraad het Integraal Huisvestingsplan (IHP) primair onderwijs 2018-2035 vastgesteld.

Kindwijs heeft in 2018 door Lakerveld Architecten en Ingenieurs een beoordeling van de schoolgebouwen op mogelijkheden tot renovatie laten uitvoeren. Lakerveld heeft op basis daarvan een strategisch huisvestingsadvies uitgebracht voor alle scholen van Kindwijs. In april 2019 heeft de raad van toezicht van Kindwijs het eigen huisvestingsbeleid goedgekeurd. Daarin is opgenomen dat op een termijn van vijf jaar voor zes van de dertien schoolgebouwen een nieuwbouw budget bij de gemeente zal worden aangevraagd. Deze aanvragen passen binnen het gemeentelijk IHP.

In 2020 zijn met de Gemeente en overige belanghebbenden in de dorpskernen de voorbereidingen gestart voor de nieuwbouw van de scholen: Oranje Nassauschool te Nieuwe-Tonge, Albert Schweitzerschool te Stad aan 't Haringvliet en CJS 't Kompas te Den Bommel. Met belanghebbenden is een intentieverklaring opgesteld voor de verdere planontwikkeling. Diverse ontwikkelingen veroorzaken echter dat de planontwikkeling traag verloopt.

Veiligheid en beveiliging

De scholen zijn zelf verantwoordelijk voor de veiligheid op de scholen en de beveiliging van de gebouwen. Eén keer per vier jaar wordt er een risico-inventarisatie uitgevoerd en op basis daarvan wordt er een plan ontwikkeld (en vertaald naar jaarplannen).

Energie en duurzaamheid

Kindwijs heeft een overeenkomst met Facilicom Energiemanagement voor het monitoren van het energieverbruik. Twee keer per jaar wordt een energiescan uitgevoerd en besparingsmogelijkheden geanalyseerd en toegelicht.

In 2021 zijn op de CBS De Bron in Oude-Tonge de radiatorknoppen vervangen door zelflerende lokaaltemperatuurregelingen met een besparingspotentieel van 2.660 m³ gas en een CO₂ reductie van 5.027 KG.

Op de schooldaken van de Bosseschool in Middelharnis en de Prins Mauritschool te Dirksland zijn zonnepanelen geplaatst. Het voornemen is om in 2022 op nog eens vijf scholen zonnepanelen te plaatsen.

Doelen en resultaten

Met betrekking tot huisvesting en facilitaire waren onze belangrijkste doelen in het afgelopen jaar:

Doel		Resultaat
Nieuwbouw 3 scholen		De planontwikkeling heeft vertraging opgelopen
Afvalscheiding plasticafval		Er is nog geen inzamelsysteem.
Vernieuwing websites scholen en bestuur		Alle scholen en het bestuur hebben een vernieuwde website met een eenduidig format
Ontwikkeling Kindwijs App voor communicatie met ouders en medewerkers		De App is conform de gevraagde functionaliteiten opgeleverd. Nog niet alle scholen hebben de app in gebruik genomen.
Aanbesteding schoonmaak		In december 2020 heeft de gunning plaatsgevonden en de nieuwe contracten zijn per 4 februari ingegaan

1.2.4 Financieel Beleid

Het financiële beleid is gericht op de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs in al haar aspecten en dimensies voor de korte, middellange en lange termijn. Centraal staat steeds de balans tussen de eisen van het onderwijs (het primaire proces) en het financiële perspectief. Kindwijs streeft naar een solide financiële en bedrijfseconomische basis met een jaarlijks sluitende exploitatie, voldoende reserves en adequate voorzieningen.

Doelen en resultaten

Met betrekking tot het financieel beleid waren onze belangrijkste doelen:

Doel		Resultaat
Financiële kengetallen zijn en blijven op orde		Alle kengetallen zijn ruim boven de norm
Publiek eigen vermogen blijft onder de signaleringswaarde		Door ontvangen subsidies en NPO middelen die nog moeten worden uitgegeven is het eigen vermogen boven de signaleringswaarde gestegen
Rechtvaardige verdeling van de kosten van De Verrekijker		De kosten worden verdeeld op basis van een percentage van de rijksbekostiging

Meerjarenbegroting

Het financieel beleid moet zoveel mogelijk bedrijfseconomische risico's afdekken. Het financieel beleid is gebaseerd op een goede planning- en controlcyclus, die begint met een actuele en betrouwbare begroting en meerjarenraming. De belangrijkste uitgangspunten voor de begrotingscyclus zijn:

- * We werken vanuit de visie, uitgangspunten en kernwaarden zoals opgenomen in het strategisch beleidsplan (Geloven, Vertrouwen, Vreugde, Veiligheid en Vernieuwend) en de kernpunten uit onze besturingsfilosofie (vertrouwen, solidariteit en rolvastheid).
- * We doen zoveel mogelijk recht aan de leidende principes van de lumpsumfinanciering: ontschotting, autonomievergroting en deregulering.
- * We werken met een geïntegreerde begroting waarin geen scheiding bestaat tussen personele en materiële middelen.
- * Er bestaat geen directe link tussen bekostiging en begroting in die zin dat we de bestedingen niet begroten op wat we op de verschillende bekostigingselementen ontvangen, maar op basis van wat we in werkelijkheid denken nodig te hebben. Daar waar dat leidt tot knelpunten, moeten beleidsmatige keuzes worden gemaakt voor de inzet van middelen.

Toekomstige ontwikkelingen

In verband met het nieuwe bekostigingsstelsel, welke per 1 januari 2023 in werking treedt, zal er het een en ander gaan veranderen. De bekostiging zal betrekking hebben op een kalenderjaar, niet meer op een schooljaar. Dit betekent het einde van de overlopende balanspost 'vordering op OCW'. Als gevolg hiervan zal het boekhoudkundig eigen vermogen van de scholen eind 2022 dalen, wat van invloed is op signaleringswaarden gerelateerd aan vermogen en liquiditeit. Voor ons zeker van belang, aangezien het publiek eigen vermogen zich nu boven de signaleringswaarde bevindt.

De vereenvoudiging zit met name in het terugdringen van het aantal variabelen. Daarmee zal de voorspelbaarheid van de bekostiging worden verbeterd. Na de vereenvoudiging wordt in plaats van drie keer, twee keer de tariefstelling aangepast. De teldatum wordt verschoven naar 1 februari, in

plaats van 1 oktober. Vanaf 1 februari 2022 zal deze teldatum worden gehanteerd als basis voor de bekostiging van het kalenderjaar erop volgend.

Als gevolg van de wijzigingen verandert de berekening van het bedrag dat een schoolbestuur krijgt. Door de wijzigingen kunnen de bedragen hoger of lager uitvallen ten opzichte van de huidige wijze van bekostiging. Om die reden is er voor de eerste drie jaar een overgangsregeling.

Naar verwachting zal per 1 januari 2024 de verwerking van de voorziening groot onderhoud worden herzien. Voor schoolbesturen die deze datum al een voorziening groot onderhoud hadden betekent dit dat zij dienen te kiezen tussen de twee mogelijkheden, namelijk het activeren en afschrijven of het vormen van een voorziening groot onderhoud via de zogenaamde componentenbenadering.

Kindwijs heeft een voorziening groot onderhoud die wordt opgebouwd door egalisatie van de uitgaven in de komende 20 jaar. Wanneer gekozen wordt voor het vormen van een voorziening moet mogelijk een eenmalige extra dotatie aan de voorziening groot onderhoud worden gedaan. Wanneer gekozen wordt voor het activeren van het groot onderhoud valt de huidige voorziening vrij.

We blijven de ontwikkeling en uitkomst van de regelgeving volgen om ook de komende tijd de beste financiële keuzes te maken voor de boekhoudkundige verwerking van de uitgaven in het kader van groot onderhoud.

De twee bovenvermelde ontwikkelingen kunnen een groot effect hebben op de reserves van Kindwijs

Investeringsbeleid

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting wordt het investeringsplan voor de komende vijf jaar geactualiseerd op basis van de schoolplannen en de verwachte vervangingsinvesteringen in overleg met de schooldirecteuren. Bij het vaststellen van de meerjarenbegroting worden de investeringsbudgetten goedgekeurd.

Treasuryverslag

Het treasurybeleid van Kindwijs vindt plaats binnen de kaders van de 'Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016' (RBLD 2016). Binnen het treasurybeleid maakt Kindwijs geen onderscheid tussen publieke middelen en niet-publieke middelen.

Het bestuur van Kindwijs heeft een treasurystatuut vastgesteld waarin de eisen zijn vastgelegd waaraan beleggingen van overtollige middelen moeten voldoen, te weten:

- **Obligaties**
Door de stichting zullen geen obligaties worden gehouden.
- **Aandelen**
Door de stichting zullen geen aandelen worden gehouden, hieronder tevens begrepen beleggingsfondsen.
- **Overige effecten**
Door de stichting zullen geen overige effecten worden gehouden.
- **Wijziging beleggingsbeleid**
Wanneer het college van bestuur van mening is dat door omstandigheden het beleggingsbeleid bij moet worden gesteld, dient dit vooraf ter goedkeuring aan de raad van toezicht te worden voorgelegd. Te denken valt aan wijziging van de richtlijnen van de

overheid of een structurele verslechtering van de (rente)markten, waardoor de beleggingsverhouding moet worden aangepast.

- **Bandbreedte beleggingen**

Overtollige liquiditeiten worden belegd in de toegestane beleggingsvormen. Overtollige liquiditeiten worden alleen belegd bij ABN-AMRO, ING bank, of Rabobank.

De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het treasurybeleid ligt bij het college van bestuur.

In 2021 zijn de overtollige middelen uitsluitend ondergebracht op de bedrijfsspaarrekeningen bij de Rabobank. Het saldo van deze rekeningen bedraagt ultimo 2021 € 2.591.800,-

Nationaal Programma Onderwijs

In maart 2020 is Nederland getroffen door een uitbraak van het Corona-virus. Voor Kindwijs betekende dit dat de scholen gesloten waren vanaf 16 maart tot 8 juni. Vanaf woensdag 16 december 2020 werden scholen op last van de overheid opnieuw volledig gesloten. Met ingang van 8 februari 2021 zijn de scholen weer open gegaan. Het onderwijs is 'op afstand' gegeven.

De overheid heeft een Nationaal Programma Onderwijs gestart met een budget van €8,5 miljard. Ongeveer € 5,8 miljard uit het NP Onderwijs gaat in de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 naar scholen in het primair en het voortgezet onderwijs en naar gemeenten. Het is de bedoeling dat zij tot uiterlijk schooljaar 2024-2025 met dit geld leerlingen helpen om door corona ontstane leervertragingen of vertragingen op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling en welzijn in te lopen.

De scholen van Kindwijs hebben voorafgaand aan het schooljaar 2021-2022 allemaal een schoolscan uitgevoerd. Onderdeel van de schoolscan waren de vragenlijsten voor leerlingen, ouders en leerkrachten. In samenspraak met de teams en met instemming van de medezeggenschapsraden van de scholen hebben alle scholen op basis van de analyse van de schoolscan een schoolprogramma opgesteld.

De in de schoolprogramma's opgenomen interventies zijn bij de 13 scholen:

Interventie	Aantal scholen
Uitbreiding onderwijs	3
Een op een begeleiding	5
Individuele instructie (tutoring)	1
Instructie in kleine groepen (tutoring)	8
Instructie in kleine groepen - High Dosage Tutoring (HDT)	4
Directe instructie	3
Leren van en met medeleerlingen (tutoring)	2
Feedback	7
Beheersingsgericht leren	4
Technieken voor begrijpend lezen	6
Interventies gesproken taal (gesproken-taal-interventies)	1
Interventies gericht op het welbevinden van leerlingen	10
Sportieve activiteiten	3
Cultuureducatie	4
Metacognitie en zelfregulerend leren	8
Samenwerkend leren	4
Klassenverkleining	7

Interventie	Aantal scholen
Onderwijsassistenten/instructeurs	6
Interventies gericht op faciliteiten en randvoorwaarden	4
Digitale technologie	8

Voor het schooljaar 2021-2022 is € 1.310.000,- aanvullende bekostiging toegekend. Hiervan is naar rato van 5 maanden € 546.000 toegerekend aan de rijksbijdragen over 2021. Over 2021 is er aan bijbehorende kosten € 329.000 besteed en derhalve resteert ultimo 2021 nog een saldo van € 217.000. Voor dit saldo is een bestemmingsreserve gevormd.

De verdeling van de financiële middelen over de interventiecategorieën is:

Meer onderwijs	2%	€ 25.100
Effectievere inzet van onderwijs	41%	€ 541.900
Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling	7%	€ 88.300
Executieve functies	7%	€ 90.000
Inzet van personeel	34%	€ 443.700
Faciliteiten en randvoorwaarden	9%	€ 121.000

Er zijn geen middelen bovenschools ingezet. Bij de realisatie van de schoolprogramma's is geen gebruik gemaakt van extern personeel.

De uitvoering van de schoolprogramma's vanaf schooljaar 2021-2022 is voor een belangrijk deel belemmerd door de voortdurende beperkende maatregelen om het aantal besmettingen met het coronavirus te beperken. De al bereikte leerresultaten zijn nog gering en door de beperkte toets momenten nog niet zichtbaar. Positieve effecten ten aanzien van leermotivatie worden wel ervaren bij de uitgevoerde activiteiten gericht op het welbevinden van de leerlingen, leerkrachten en ouders.

Allocatie middelen

Kindwijs verdeelt de rijksbekostiging op basis van de per brinnummer afgegeven beschikkingen voor de personele bekostiging en materiële instandhouding over de dertien onder haar ressorterende scholen. De kosten van bestuur, bestuurskantoor en gezamenlijke activiteiten worden over de scholen verdeeld op basis van het aantal leerlingen.

Deze wijze van verdeling van de gezamenlijke kosten is overeengekomen bij de respectievelijke fusies.

Bovenschools worden naast de bestuurlijke kosten voornamelijk de kosten voor de financiële en personeels- en salarisadministratie ingezet. De kosten van de gezamenlijke project zoals het ontdekklab ExperiGO en de onderwijsvoorziening meer- en hoogbegaafden De Verrekijker worden eveneens bovenschools ingezet en op basis van het aantal leerlingen (ExperiGO) of als percentage van de bekostiging (De Verrekijker) gedragen door de scholen.

Kindwijs is eigenrisicodragers voor de ziektewet en heeft bij het Vervangingsfonds een financiële herverzekering afgesloten voor het verzuim langer dan 42 dagen. De kosten van vervanging wegens ziekte verminderd met de ontvangen uitkeringen worden bovenschools gedragen en op basis van het leerlingaantal verdeeld over de scholen.

De kosten van het bestuurlijk apparaat zijn:

Soort	Bedrag
Personeelskosten bestuur en staf	€ 411.350,-
Afschrijvingen	€ 10.563,-
Huisvestingskosten kantoor	€ 31.006,-
Administratie- en beheer	€ 177.295,-
ICT en kopieerkosten	€ 41.661,-
Overige lasten	€ 30.701,-
Financiële lasten	€ 1.977,-

De personeelsformatie van het bestuur(skantoor) bestaat uit:

Functie	Omvang in WTF
Bestuurder	1,0
Manager financiën	1,0
Medewerker personeelszaken	0,5
Medewerker kwaliteit	0,4
Secretarieel en administratief personeel	1,0
Totaal	3,8

Onderwijsachterstandsmiddelen

Enkele scholen van onze stichting ontvangen gelden voor de bestrijding van onderwijsachterstanden. Van belang hierbij zijn de achterstandsscore van de school (CBS) en de schoolweging (CBS). De middelen die het ministerie verstrekt, worden integraal toebedeeld aan de scholen. In het afgelopen boekjaar ontvingen drie scholen de middelen voor de bestrijding van onderwijsachterstanden, ter waarde van (totaal): € 26.800,- De middelen werden in overleg met het team en de MR door de scholen ingezet. De toegekende gelden zijn besteed aan extra begeleiding.

Prestatiebox en subsidieregeling professionalisering

De middelen van de prestatiebox zijn in 2021 met name ingezet voor het onderwijsaanbod voor cognitief talentvolle en hoogbegaafde leerlingen. Onderdeel daarvan zijn De Verrekijker waar leerlingen een semester lang op hun niveau uitgedaagd worden.

De middelen voor professionalisering en begeleiding startende leerkrachten worden besteed aan het aanbod voor nascholing en opleiding in de Kindwijsacademie, waaronder de mogelijkheid voor e-Learning. Alle scholen hebben een nascholings- en bestedingsplan opgesteld in overleg met hun team en met instemming van de medezeggenschapraad. Op basis hiervan is het aanbod in de Kindwijsacademie samengesteld. Een omvangrijk thema hierin was de scholing in het kader van ontdekken en begeleiden van meer- en hoogbegaafdheid bij leerlingen.

1.2.5 Continuïteitsparagraaf

De volgende onderdelen uit de continuïteitsparagraaf zijn opgenomen in de verantwoording op het financieel beleid:

- Prognose voor medewerkers en leerlingen in hoofdstuk 1.3.1
- Meerjarenbegroting in hoofdstuk 1.3.2

De rapportage van het toezichthoudend orgaan is opgenomen in het verslag intern toezicht

Intern risicobeheersingssysteem

Om de risico's zoveel als mogelijk te beperken hanteert Kindwijs een planning- en controlcyclus waarbij het bestuur de ontwikkeling van de financiële en onderwijs prestaties monitort en hier ook periodiek verantwoording over aflegt richting de toezichthouder door maandelijkse rapportages. De basis voor de verantwoording wordt naast de realisatie gevormd door de meerjarenbegroting die voorafgaand aan elk jaar door de bestuurder wordt opgesteld en ter fiattering aan de raad van toezicht wordt voorgelegd. Daarnaast wordt jaarlijks een meerjaren bestuursformatieplan opgesteld en aan de medezeggenschapsraad ter instemming en aan de raad van toezicht ter goedkeuring voorgelegd. In deze meerjarenbegroting en het bestuursformatieplan worden zo veel als mogelijk financiële risico's onderkent en wordt beoordeeld in hoeverre acties nodig zijn.

Planning- en controlcyclus

Bij de stichting Kindwijs bestaat de planning- en controlcyclus op hoofdlijnen uit de volgende onderdelen:

- Opstellen van een maandelijkse rapportage van de ontwikkeling van de gerealiseerde loonkosten ten opzicht van de budgetten. Deze rapportage wordt ter informatie voorgelegd aan de directies van de scholen, aan het college van bestuur en voorafgaand aan elke vergadering aan de raad van toezicht.
- Het opstellen van een maandelijks overzicht van de ontwikkeling van het ziekteverzuim. Dit overzicht wordt voorgelegd aan het college van bestuur en voorafgaand aan elke vergadering aan de raad van toezicht.
- Opstellen en vaststellen van het bestuursformatieplan voor het volgende schooljaar (beleidsmatige en formatieve financiële planning). Formele vaststelling per 1 mei van een kalenderjaar.
- Opstellen en vaststellen jaarverslag vorig boekjaar. Dit betreft een bestuursverslag en de jaarrekening. Dit verslag is een verantwoordingsdocument over het gevoerde beleid en de cijfermatige positie van de stichting.
- Opstellen en vaststellen van de 3, 6, 9 en 12-maandrapportage van een kalenderjaar. Deze bestaat uit een financiële rapportage met betrekking tot de staat van baten en lasten en een forecast van de staat van baten en lasten over het gehele kalenderjaar. Deze rapportage wordt integraal besproken met de directies van de scholen.
- Het opstellen en vaststellen van het formatie- en groeppenindeling-overzicht op de scholen voor het komende schooljaar. In dit overzicht wordt de werkelijke formatie afgezet tegen de budgettaire ruimte. Dit overzicht wordt opgesteld door de schooldirecties in nauwe samenwerking met de financieel manager.
- Opstellen en vaststellen van een meerjarige begroting (5 boekjaren). In deze begroting is de begroting voor het komende jaar begrepen. De meerjarige begroting geeft inzicht in de ontwikkeling van de resultaten, het eigen vermogen en de voorzieningen. Het geheel wordt vastgesteld door het college van bestuur en voorgelegd aan de medezeggenschapsraad en de raad van toezicht.

Ten einde de interne risico's zoveel als mogelijk te beperken, wordt ten behoeve van de interne controle, de administratieve organisatie beschreven van de processen met een financieel risico. Hierin wordt de functiescheiding, overdraagbaarheid en betrouwbaarheid van informatie gewaarborgd.

Voor het opvangen van de zogenaamde restrisico's en onvoorziene calamiteiten gebruikt de school in haar financieel beleid onder andere het kengetal weerstandsvermogen om te zorgen dat er voldoende eigen vermogen beschikbaar is als risicobuffer.

De hierboven beschreven interne risicobeheersings- en controlesystemen hebben gezorgd voor het uitsluiten van bepaalde risico's en het in kaart brengen van andere risico's. Het gaat dan met name om financieel gerelateerde risico's die blijken uit de meerjarenbegroting.

Met ingang van 1 januari 2016 is de stichting eigenrisicodragers geworden voor de vervanging van zieke leerkrachten. In 2016 is het interne rapportage systeem verder ontwikkeld om dit risico te monitoren en te beheersen. Voor het vaste deel van de vervangingsbehoefte is een vaste vervangerspool opgezet.

Als het gaat om risicobeheersing stelt het bestuur zich de komende periode ten doel om de indicatoren in de maandelijks rapportage blijvend te ontwikkelen zowel ten aanzien van onderwijskwaliteit en – resultaten als ten aanzien van financiële resultaten.

Belangrijkste risico's

Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

In het risico-perspectief hanteert Kindwijs ook een risicoanalyse. In 2015 is een risicoanalyse opgesteld in samenwerking met Verus. Jaarlijks wordt deze analyse geëvalueerd.

De omgevingsfactoren zijn met name van belang zoals arbeidsmarkt onderwijspersoneel, politieke setting (plaatselijk en landelijk). Tot slot kan ook worden opgemerkt dat een onderwijsinstelling steeds sterker bedrijfsmatig moet opereren om de continuïteit te waarborgen.

Belangrijkste risico's

Leerlingen	Ontwikkeling leerlingaantallen in een krimpend aanbod in zijn totaliteit, de verwachte daling is beperkt tot 0,3% de komende drie jaar. In de toekomst kan de daling oplopen naar ca. 190 leerlingen minder dan in 2021 over 10 jaar. Kindwijs speelt in op de krimp door jaarlijks een meerjarig formatieplan op te stellen dat is afgestemd op de verwachte rijksbekostiging
Personeel	Zijn de scholen in staat de vacatures in te vullen met personeel dat past in het team, bij de identiteit van de school en de gewenste vaardigheden en kwaliteiten heeft. Kindwijs speelt in op een dreigend lerarentekort door actief personeel te werven en voor de organisatie te interesseren door het houden van informatiebijeenkomsten. Daarnaast biedt Kindwijs LIO stagiaires een aantrekkelijke vergoeding en geven we hen vooruitzicht op een aanstelling bij een goed stageresultaat.
Onderwijskwaliteit	Voor alle scholen is het basisarrangement afgegeven.
Organisatie	Organisatorisch wordt er een sterke wissel getrokken op het management om op alle ontwikkelingen in de onderwijswereld te anticiperen en beleid te ontwikkelen dat er voor zorgt dat Kindwijs bij de tijd is. Uitdagingen hierbij zijn de omvang van het stafbureau en de werkdruk bij de schooldirecteuren.

Huisvesting	<p><i>Huisvesting kan een risico zijn bij verouderende gebouwen. De gemeente Goeree-Overflakkee heeft in haar integraal huisvestingsplan voor de oudere schoolgebouwen nieuwbouw opgenomen. Met de planuitwerking voor drie daarvan is een start gemaakt. In de komende jaren worden alle schoolgebouwen die ouder zijn dan 20 jaar vernieuwd of gerenoveerd.</i></p> <p><i>Hierdoor zijn op termijn alle scholen van Kindwijs voorzien van een gebouw passend bij de huidige wensen en eisen.</i></p>
Inventaris en apparatuur	Risico's zijn gering
Risico's met politieke achtergrond	Risico's zijn gering
Risico's samenwerkingspartners	Risico's zijn nihil
Fiscale risico's	Risico's kunnen optreden bij de toepassing van regelgeving inzake BTW, werkkostenregeling en loonheffing. Kindwijs heeft daarom met name de personeels- en salarisadministratie ondergebracht bij een professionele dienstverlener.

Kwantificering van de risico's

Risico	Maximale impact per risico (a)	Kans (b)	Berekende verwachte impact (a x b)	Benoemde maatregelen
Niet behalen van eigen geformuleerd kwaliteitsniveau aan de doelgroep	Ontevreden ouders en inspectie met als gevolg minder instroom door Imagoschade. Schatting € 400.000 (3 jaar € 125.000 nodig voor ombuiging)	3	€ 100.000	Sturen op leerresultaten groep Testen en toetsen eigen meetinstrument Handelingsgericht werken Tevredenheidsmetingen geledingen Inzetten van specialisten in de school Audits inzetten om kwaliteit te borgen Maken van kwaliteitsbeleid op bestuursniveau vertaald naar schoolniveau
Deel leerkrachten haalt denk- en handelingsniveau HBO niet	Kwaliteitsverlies, schatting schade € 150.000	5	€ 125.000	Stichtingsbrede competentieprofielen bepalen Gezamenlijk aanbod scholing Functionerings- en beoordelingsgesprekken houden, scherper selectiebeleid. POP gesprekkencyclus invoeren, personeelsdossier op orde
Leerlingenaantal daling ten gevolge van kwaliteit	Mogelijk verlies PCO school in dorpskern. Schade € 400.000 bij sluiting kleine school	4	€ 200.000	Maken omgevingsanalyse / belangstelling systematisch monitoren Ontwikkelen scenario's o.b.v. prognoses Analyse tevredenheidsmetingen PR-beleid ontwikkelen Basisarrangement op scholen bieden Ambities afstemmen op populatie kernen Minimum aantal leerlingen per school bepalen
Onvoldoende competentie bij schooldirectie	Kwaliteit van het onderwijs komt onder druk. Schade € 150.000	3	€ 30.000	Inventarisatie competenties en ambities. Functionerings- en beoordelingsgesprekken houden. POP gesprekkencyclus invoeren. Bij inkrimpen scholen kiezen voor meerschoolse directie
Personeelsoverschot t.o.v. de basisbekostiging	Uitstroom van gekwalificeerd personeel. Schade € 150.000 bij 2,0 fte	3	€ 30.000	Bewaking en sturing vaste en tijdelijke aanstellingen op bestuursniveau. Tijdig prognoses bijstellen en financiële gevolgen doorrekenen.

Risico	Maximale impact per risico (a)	Kans (b)	Berekende verwachte impact (a x b)	Benoemde maatregelen
Statisch personeelsbestand	Daling leerlingaantal. Identiteit werkt belemmerend voor mobiliteit binnen de stichting, schade € 150.000	3	€ 30.000	Verjonging personeelsbestand scholen stimuleren. Samenwerking stimuleren. Procedure benoeming herzien o.a. ten aanzien van vetorecht adviesraden.
Ontstaan van een onprofessionele werkomgeving	Uitstroom leerlingen, Schade € 200.000	3	€ 50.000	Ontwikkelen leiderschap directies een aanspreekbeleid teams. Creëren, behouden, bewaken sociale veiligheid. Tegengaan van grote verschillen tussen scholen
Te weinig budgetdiscipline c.q. kennis	Voortdurende exploitatietekorten, mogelijke schade € 100.000	3	€ 25.000	Ontwikkeling procedures en vaststellen bevoegdheden Tijdige budgetbewaking en rapportage Transparante begrotingscyclus hanteren
Organisatie raakt out of control door personeelsuitval op cruciale functies	Oplopende tekorten, inhuur duur personeel, Schade geschat op € 150.000	4	€ 50.000	Heldere procedures en werkinstructies vastleggen. Gebruik maken van standaard software zodat vervanging goed te regelen is.
Onverwachte stijging ziekteverzuim personeel	€ 240.000	4	€ 120.000	Herverzekeren risico
Financiële gevolgen van arbeidsconflicten	€ 100.000	3	€ 30.000	Kindwijs geogd een open sfeer te creëren gericht op het vermijden van conflicten. In geval dat toch een conflict onvermijdelijk is wordt altijd mediation toegepast.
Onverwacht verloop van personeel	€ 150.000	3	€ 50.000	Kindwijs beoogd door een goed personeelsbeleid te voeren en een open sfeer te creëren een aantrekkelijke werkgever te zijn.
Beperkingen in het aannemen van tijdelijke werknemers door de invoering van de wet werk en zekerheid	€ 160.000	4	€ 80.000	Er is een vervangingsbeleid opgesteld waarin het aanstellen van een vaste vervangingspool is opgenomen.
Onzekerheden omtrent de hoogte en het moment van ontvangst van de te ontvangen rijksbijdragen	€ 200.000	3	€ 50.000	De jaarbegroting en meerjarenbegroting worden voorzien van een liquiditeitsbegroting. Voor de lopende exploitatie zal een cyclus van liquiditeitsplanning en –bewaking wordt ingericht.
Onvoldoende financiële middelen aanwezig voor uitvoering buitenonderhoud door de decentralisatie van het buitenonderhoud	€ 500.000	3	€ 150.000	De MOP wordt tweejaarlijks geactualiseerd, elk jaar wordt een onderhoudsinventarisatie gehouden. Ontwikkeling van een integraal huisvestingsbeleid waarin gestuurd wordt op tijdige (ver)nieuwbouw in overleg met de gemeente

Kans: 1 = Zeer onwaarschijnlijk >5%; 2 = Onwaarschijnlijk 5% <> 10%; 3 = Waarschijnlijk 10% <> 25%; 4 = Meer dan waarschijnlijk 25% <> 50%; 5 = Zeer waarschijnlijk 50% <> 100%

Voor de risico's welke meer zich dan of zeer waarschijnlijk voordoen is geen voorziening gevormd. Een betrouwbare schatting van de financiële gevolgen is niet mogelijk.

1.3 Verantwoording van de financiën

1.3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

Fusie

Per 1 januari 2022 heeft de Vereniging voor Christelijk Speciaal Onderwijs op Goeree-Overflakkee het bestuur van de school voor speciaal basisonderwijs De Wegwijzer te Middelharnis overgedragen aan Kindwijs. Het meerjarig perspectief geeft vanaf 2022 het perspectief van 14 scholen weer.

Leerlingaantallen

School	2020	2021	2022*	2023*	2024*	2025*	2026*
02CO – De Wegwijzer			69	69	69	69	69
04MD - Bosseschool	453	447	458	465	464	462	455
04OR - Prins Mauritschool	348	358	376	379	387	402	417
04PW - Prins Johan Friso	70	79	87	80	78	74	69
04RX - Het Kompas	78	76	78	79	77	81	82
05MQ - 't Kompas	56	67	69	65	63	61	57
05QU - de Regenboog	71	65	63	68	65	64	63
05SB - Basisschool De Bron	80	77	86	87	78	80	76
05TI – School met de Bijbel	219	210	214	211	204	195	192
07AE - Groen van Prinsterer	159	157	161	164	169	167	166
07CB - PCB Oranje Nassau	111	120	124	127	130	119	123
07NM - A. Schweitzerschool	71	76	78	78	81	85	85
07NZ - CNS Zomerland	72	74	76	78	78	81	80
07YM - PCB Eben Haezer	74	75	78	68	66	68	68
TOTAAL	1862	1880	2017	2018	2009	2008	2002

* De prognose van de leerlingaantallen vanaf 2022 is op de nieuwe teldatum 1 februari

De jaren 2023 tot en met 2026 betreffen geprognosticeerde leerlingaantallen zoals die in samenspraak met de schooldirecteuren zijn opgesteld en als uitgangspunt dienen voor de ontvangen gelden vanuit het Rijk in de meerjarenbegroting.

De opheffingsnorm van de Gemeente Goeree-Overflakkee is momenteel 52 leerlingen per school, tenzij er van overheidswege een aanpassing gepleegd wordt. Dit wordt overigens niet verwacht omdat de spreiding van de scholen gezien de onderlinge afstanden op het eiland hierin leidend lijken te zijn. Aangezien Kindwijs op basis van 14 scholen een totaal leerlingenaantal moet hebben van 728 zitten wij daar momenteel ruim boven.

FTE

Kengetallen	2020	2021	2022	2023	2024
	Realisatie	Realisatie	Prognose*	Prognose*	Prognose*
<i>Aantal leerlingen per 1 oktober/*1 februari</i>	1.862	1.880	2.017	2.018	2.009
Personele bezetting per 31 december					
<i>Bestuur / management (fte)</i>	12,32	12,50	12,42	12,32	12,32
<i>Personeel primair proces (fte)</i>	100,86	101,81	104,21	99,95	98,68
<i>Ondersteunend personeel (fte)</i>	20,16	30,10	31,05	19,41	19,42
<i>Totale personele bezetting (fte)</i>	133,35	144,40	147,68	131,68	130,42
<i>Aantal leerlingen / Totaal personeel</i>	13,96	13,02	13,66	15,33	15,67

Kengetallen	2020	2021	2022	2023	2024
	Realisatie	Realisatie	Prognose*	Prognose*	Prognose*
<i>Aantal leerlingen / Onderwijzend personeel</i>	18,46	18,47	19,36	20,19	20,36

* Vanaf 2022 is de personele bezetting voor 14 scholen.

Personele bezetting

Om in te spelen op de verwachte ontwikkeling van het aantal leerlingen en de beleidsvoornemens stelt het bestuur jaarlijks een bestuursformatieplan voor de komende vier schooljaren op.

De totale formatie per ultimo 2021 en 2022 is hoger dan in de jaren daarna door het personeel dat is aangesteld op basis van het nationaal programma onderwijs.

1.3.2 Staat van baten en lasten en balans

Staat van baten en lasten

	2020	2021	2021	2022	2023	2024	Vershil 2021 t.o.v. begroting	Vershil 2021 t.o.v. vorig jaar
	Realisatie	Begroting	Realisatie	Prognose	Prognose	Prognose		
BATEN								
<i>Rijksbijdragen</i>	12.158.432	12.078.010	13.281.226	14.276.636	14.091.402	13.551.587	1.203.216	1.122.794
<i>Overheidsbijdragen en -subsidies</i>	22.658	6.592	17.908	5.931	5.603	4.881	11.316	-4.750
<i>Overige baten</i>	299.587	79.087	375.279	211.136	213.567	200.500	296.192	75.693
TOTAAL BATEN	12.480.677	12.163.689	13.674.413	14.493.703	14.310.572	13.756.968	1.510.724	1.193.736
LASTEN								
<i>Personeelslasten</i>	10.141.051	9.655.210	10.477.611	11.777.783	11.347.629	10.867.514	822.401	336.560
<i>Afschrijvingen</i>	443.525	521.238	489.219	611.678	598.040	579.096	-32.019	45.694
<i>Huisvestingslasten</i>	1.029.436	970.630	943.280	1.036.261	1.033.339	1.033.339	-27.350	-86.156
<i>Overige lasten</i>	988.296	1.018.719	1.226.447	1.208.512	1.177.696	1.178.849	207.728	238.151
TOTAAL LASTEN	12.602.308	12.165.797	13.136.556	14.634.234	14.156.704	13.658.798	970.759	534.249
SALDO	-121.631	-2.108	537.857	-140.531	153.868	98.170	539.965	659.488
<i>Saldo financiële baten en lasten</i>	-10.666	-22.188	-22.597	-30.995	-30.995	-30.995	-409	-11.931
TOTAAL RESULTAAT	-132.296	-24.296	515.260	-171.526	122.873	67.175	539.556	647.557
<i>Onttrekking bestemmings- reserve CAO</i>	331.730							-331.730
Genormaliseerd resultaat	199.434	-24.296	515.260	-171.526	122.873	67.175	539.556	315.827

De **Rijksbijdragen** zijn uiteindelijk € 1,2 miljoen hoger uitgekomen dan begroot. De belangrijkste oorzaken betreffen:

Prijsbijstelling bekostiging	€ 284.000
Bekostiging Nat. Programma Onderwijs	€ 545.700
Personele groeibekostiging	€ 59.000
Bijdrage passend onderwijs	€ 246.500
Overige subsidies	€ 67.900

Het Samenwerkingsverband heeft de bijdrage aan de scholen voor arrangementen in 2021 verhoogd van € 72 per leerling naar € 125 per leerling.

De **Overige baten** zijn begroot exclusief de opbrengsten uit ouderbijdragen en activiteiten op de scholen. In 2021 waren de totale opbrengsten in de schoolfondsen € 149.300,-. De doorberekening voor gedetacheerd personeel is € 76.200,- meer dan begroot. Daarnaast is voor een bedrag van € 41.600,- subsidie ontvangen in het kader van Onderzoeken en Ontwerpen Leren.

Wanneer we de begroting en de realisatie van **de personele lasten** vergelijken dient een onderscheid gemaakt te worden tussen de loonkosten, de overige personele lasten, waaronder nascholing,

loonkosten derden en ARBO en ontvangen bijdragen van UWV (WAZO) en het Vervangingsfonds. Ten opzichte van de begroting zijn de personeelslasten € 822.000,- hoger uitgevallen.

De reguliere lonen en salariskosten zijn hoger € 756.000,- hoger als gevolg van de salarisverhoging op basis van de CAO (2,25%), uitbreiding van de personeelsformatie vanwege het NPO, detachering van personeel en het verstrekken van een vergoeding voor het gebruik van een eigen device aan alle personeelsleden. De overige personele lasten waren € 38.600,- hoger met name door hogere kosten voor re-integratie en hogere kosten voor werving van personeel. De kosten voor opleiding en nascholing waren lager dan begroot. Als gevolg van de coronamaatregelen konden bijeenkomsten niet doorgaan.

De afschrijvingslasten zijn € 32.000,- lager dan begroot. In de begroting wordt gerekend met een investeringsdatum van 1 juli. Afgelopen jaar zijn veel investeringen pas later gedaan dan wel uitgesteld.

De rubriek huisvestingslasten bestaat uit huurkosten, onderhoud, energiekosten, schoonmaakkosten, diverse publiekrechtelijke heffingen en overige huisvestingslasten. De totale kosten waren € 27.300,0 lager dan begroot. Het ten laste van de exploitatie brengen van het klein onderhoud en de dotatie aan de voorziening groot onderhoud alleen voor groot onderhoud te doen heeft geleid tot lagere onderhoudskosten.

De Overige lasten ten slotte zijn € 207.700,- hoger dan begroot. Extra kosten zijn gemaakt voor de begeleiding van de fusie met De Wegwijzer en de voorbereiding van de nieuwbouw van een drietal scholen. De kosten zijn € 43.500,- hoger dan begroot omdat de kosten voor het onderhoudsbeheer ten laste van de exploitatie zijn gebracht en niet meer uit de voorziening groot onderhoud zijn betaald.

De uitgaven uit de ouderbijdragen en schoolactiviteiten ter grootte van € 164.000,- waren niet in de begroting opgenomen.

In vergelijking met het jaar 2020 is het resultaat over 2021 € 647.600,- verbeterd. Rekening houdend met de uitgaven aan personele lasten in 2020 waarvoor de bekostiging in 2019 was ontvangen is het resultaat € 315.800,- hoger dan in 2020. De belangrijkste afwijkingen zijn de nog niet uitgegeven NPO-middelen ad € 216.900,-

De huisvestingslasten zijn in 2021 € 86.000,- lager dan het voorgaand jaar door het saldo van een lagere dotatie aan de voorziening groot onderhoud en de kosten voor klein onderhoud die met ingang van 2021 ten laste van de exploitatie worden gebracht. De kosten van schoonmaak zijn € 55.600,- lager met name als gevolg van het behaalde aanbestedingsresultaat.

De Overige lasten in 2021 zijn € 238.000,- hoger door hogere uitgaven in de schoolfonds en advieskosten ten aanzien van de fusie, bouwbegeleiding en wervingskosten voor het bestuur.

[Belangrijkste ontwikkelingen meerjarenbegroting](#)

Kindwijs heeft voor de komende jaren een positief exploitatieresultaat begroot. In 2022 echter moet de vordering op het Rijk inzake de personele bekostiging ad € 603.600,- eenmalig worden afgeboekt ten laste van het eigen vermogen. Daarnaast zal in 2023 mogelijk een extra dotatie aan de voorziening groot onderhoud moeten worden gedaan eveneens ten laste van het eigen vermogen in verband met de invoering van de componentenmethode.

De aanvullende bekostiging voor het nationaal programma onderwijs zorgt voor eenmalig hogere bekostiging in 2022 en 2023 ad respectievelijk € 1,2 miljoen en € 0,6 miljoen.

De personeelslasten zijn in 2022 en 2023 hoger dan gebruikelijk door de uitgaven in het kader van het nationaal programma onderwijs.

De financiële baten in 2022-2024 zijn geraamd op een negatieve rente van 0,5% van de reserves en voorzieningen.

Balans in meerjarig perspectief

	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
	Realisatie	Realisatie	Prognose	Prognose	Prognose
ACTIVA					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	2.591.428	2.666.947	3.482.979	3.500.889	3.441.302
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0
Totaal vaste activa	2.591.428	2.666.947	3.482.979	3.500.889	3.441.302
VLOTTENDE ACTIVA					
Vorderingen	851.582	873.238	287.464	283.832	272.852
Effecten (kortlopend)	0	0	0	0	0
Liquide middelen	3.359.388	4.479.308	4.569.389	4.520.419	4.414.998
Totaal van vlottende activa	4.210.970	5.352.546	4.856.853	4.804.251	4.687.850
TOTAAL ACTIVA	6.802.398	8.019.493	8.339.832	8.305.140	8.129.152
PASSIVA					
EIGEN VERMOGEN					
Algemene reserve	2.895.368	3.222.374	3.681.753	3.813.151	3.888.851
Bestemmingsreserves publiek	210.991	427.921	427.921	427.921	427.921
Bestemmingsreserves privaat	151.497	132.202	132.202	132.202	132.202
Overige reserves en fondsen	948.063	938.681	930.156	921.631	913.106
Totaal eigen vermogen	4.205.918	4.721.178	5.172.032	5.294.905	5.362.080
VOORZIENINGEN	1.404.733	1.653.794	1.845.446	1.731.031	1.532.859
KORTLOPENDE SCHULDEN	1.191.747	1.644.520	1.322.354	1.279.204	1.234.213
TOTAAL PASSIVA	6.802.398	8.019.493	8.339.832	8.305.140	8.129.152

Materiële vaste activa

De boekwaarde van de materiële vaste activa is in 2021 per saldo toegenomen met € 75.500,-. Tegenover de investeringen ter grootte van € 564.738,- staan afschrijvingen ten laste van de exploitatie van € 489.219,-.

De eigendom van de schoolgebouwen van Kindwijs is gesplitst in juridisch en economisch waarbij het economisch eigendom bij de gemeente ligt. Met de gemeente is in 2019 het overleg gestart over de nieuwbouw van de scholen in Nieuwe-Tongel, Stad aan 't Haringvliet en Den Bommel. In 2022 zullen hiervoor de concrete plannen zijn uitgewerkt en zal besluitvorming plaatsvinden.

Overige grote investeringen zijn voorgenomen op het gebied van:

	2022	2023	2024
Ventilatie	192.000		
Zonnepanelen	222.000		
LED	59.000		
Meubilair	262.500	262.500	78.000

	2022	2023	2024
ICT	107.700	277.000	407.210

Vorderingen

De vorderingen zijn € 21.700,- hoger als ultimo 2020. Er zijn naar inschatting geen oninbare vorderingen van enige omvang.

Onder de vorderingen is de vordering opgenomen op het Rijk inzake de personele bekostiging over de maanden augustus tot en met december 2021. Als effect van de in 2023 in te voeren vereenvoudiging van de bekostiging waarbij deze wordt vastgesteld per kalenderjaar vervalt deze vordering van € 603.600,-

Liquide middelen

De liquide middelen zijn toegenomen door een positieve kasstroom. De kasstroom is positief beïnvloed door de ontvangen subsidies en aanvullende rijksbekostiging in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs.

Eigen Vermogen

Het eigen vermogen bedraagt ultimo 2021 € 4.721.178,- en bedraagt hiermee 58,9% van het balanstotaal. Het weerstandsvermogen bedraagt 35,6%. In hoeverre het vermogen voldoende is om de risico's te dragen is beschreven in paragraaf 1.3.3 Financiële positie.

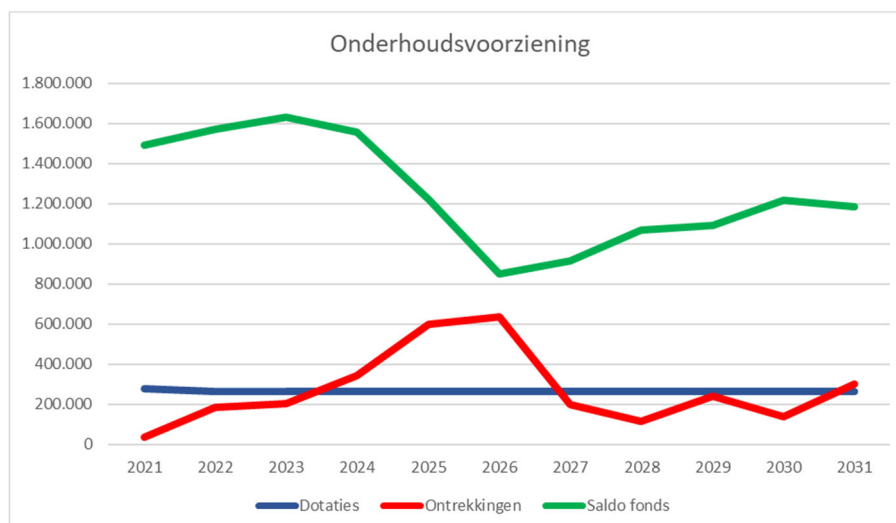
De reserves en bestemmingsreserves worden gevormd uit de exploitatieresultaten. Op basis van de verwachte resultaten zullen deze de komende jaren beperkt afnemen.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn in totaal toegenomen met € 249.100,-. De personele voorzieningen voor jubilea en duurzame inzetbaarheid zijn ultimo 2021 € 9.200,- hoger dan ultimo 2020.

De dotatie aan de voorziening groot onderhoud is in 2021 € 239.900,- hoger dan de onttrekkingen. De storting in de voorziening bedraagt € 278.160,-. De onttrekkingen uit de voorziening voor onderhoudsuitgaven in 2021 bedroegen € 38.270,-.

Uitgaande van de actuele meerjarig onderhoudsbegroting, een jaarlijkse storting in de voorziening groot onderhoud gebaseerd op de rijksbekostiging en het (ver)nieuwbouwen van een aantal schoolgebouwen conform het huisvestingsbeleid is het verwachte verloop van de voorziening:

Voor een verdere toelichting het verloop van de voorziening groot onderhoud wordt verwezen naar de toelichting op het beleid in paragraaf 1.2.3.

Corona

Sinds maart 2020 zijn de scholen meerdere periodes gesloten geweest. In de weken dat de scholen wel geopend waren belemmerden veel maatregelen de continuïteit van het onderwijs. Het onderwijs is zoveel als mogelijk 'op afstand' gegeven. Dit heeft impact op het proces van onderwijsgeven, alhoewel het onderwijs wel door kan gaan. De financiële impact op het vermogen en de jaarresultaten zal naar verwachting beperkt zijn, omdat de baten (besteding door OCW) gecontinueerd worden en ook het personeel gewoon wordt doorbetaald.

In 2020 en 2021 heeft Kindwijs subsidie ontvangen in het kader van de regeling Inhaal- en Ondersteuningsprogramma's achterstanden. De besteding van deze subsidie is als gevolg van de sluiting van de scholen en gebrek aan bevoegd personeel achterwege moeten blijven. Vooral nog houden we rekening met het terugvorderen van de € 244.000.- ontvangen subsidie onder de kortlopende schulden.

In 2021 zijn subsidies aangevraagd en toegekend gekregen op basis van de Extra Hulp voor de Klas.

Landelijke ontwikkelingen

- Tekort leerkrachten en schooldirecteuren. Kindwijs kon in 2021 de vacatures invullen, echter regelmatig met hulp van onderwijsassistenten. Ook blijft het lastig om kortdurende vervanging te regelen.
- Nationaal Onderwijsprogramma en andere regelingen om de leerachterstanden, ontstaan als gevolg van de sluiting van de scholen en het onderwijs op afstand, bij leerlingen weg te werken
- Passend Onderwijs, ontwikkelen naar inclusief onderwijs
- Invoering andere schooltijden
- Daling van het aantal leerlingen op diverse scholen
- Burgerschapsonderwijs en vanaf 2023 de verplichte twee uur gymnastiek per schoolweek.

Bestuurlijke ontwikkelingen (zie tevens voorgaande hoofdstukken)

- Vorm en inhoud geven aan het dekkend aanbod van passend onderwijs op Goeree-Overflakkee
- Voorbereiding van nieuwbouw van de scholen in de kernen Nieuwe-Tonge, Stad aan 't Haringvliet en Den Bommel
- Effecten van de leerlingendaling op de organisatie van het onderwijs
- Het behalen van de doelen zoals beschreven in het strategisch beleidsplan 2019-2023 van Kindwijs
- Vernieuwde code Goed Bestuur

Kansen voor de toekomst

Kindwijs ziet de toekomst met vertrouwen tegemoet en ziet kansen in:

- Samenwerking van scholen en bundeling van krachten
- Voorziening voor hoogbegaafde leerlingen en expertise ontwikkeling m.b.t. hoogbegaafdheid op de scholen
- Dekkend aanbod in passend onderwijs
- Expertisecentrum in nauwe samenwerking met SWV
- 10-14 onderwijs is samenwerking met het voortgezet onderwijs
- Fusie met de overige éénpitters op Goeree-Overflakkee

1.3.3 Financiële positie

Kengetallen

Kengetallen financiële positie	2020		2021		2022		2023		2024	
	Norm	Realisatie	Realisatie	Prognose	Prognose	Prognose	Prognose	Prognose		
Huisvestingsratio	<10%	8,58%	7,62%	7,51%	7,74%	8,02%				
Liquiditeit (current ratio)	>2,0	3,53	3,25	3,67	3,76	3,80				
Liquiditeit (quick ratio)	>2,0	3,53	3,25	3,67	3,76	3,80				
Personeelslasten / Rijksbijdragen	<89%	83,41%	78,89%	82,50%	80,53%	80,19%				
Personeelslasten / Totaal baten plus financiële baten	<82%	81,29%	76,62%	81,26%	79,30%	79,00%				
Personeelslasten / Totaal lasten plus financiële lasten	<82%	80,44%	79,62%	80,31%	79,98%	79,38%				
Rentabiliteit	>0%	-1,06%	3,77%	-1,19%	0,86%	0,49%				
Solvabiliteit I	>50%	0,62	0,59	0,62	0,64	0,66				
Solvabiliteit II (inclusief voorzieningen)	>50%	0,82	0,79	0,84	0,85	0,85				
Weerstandsvermogen	>20%	34,59%	35,55%	36,23%	37,58%	39,57%				

Kengetallen overig	2020		2021		2022		2023		2024	
	Norm	Realisatie	Realisatie	Prognose	Prognose	Prognose	Prognose	Prognose		
Kapitalisatiefactor		0,55	0,59	0,58	0,58	0,59				
Weerstandsvermogen exclusief materiële vaste activa		13,28%	15,47%	11,83%	12,73%	14,17%				
Algemene reserve / Totaal baten plus financiële baten		22,98%	24,53%	25,16%	26,94%	28,47%				
Voorzieningen / Totaal baten plus financiële baten		11,26%	12,09%	12,73%	12,10%	11,14%				
Rijksbijdragen / Totaal baten plus financiële baten		97,46%	97,12%	98,50%	98,47%	98,51%				
Overige overheidsbijdragen en -subsidies / Totaal baten plus financiële baten		0,18%	0,13%	0,04%	0,04%	0,04%				
Investerings huisvesting / Totaal baten plus financiële baten		0,73%	0,31%	0,00%	0,00%	0,00%				
Investerings inventaris en apparatuur / Totaal baten plus financiële baten		2,83%	3,83%	6,15%	4,30%	3,78%				
Netto werkkapitaal / Totaal baten plus financiële baten		24,20%	27,12%	24,39%	24,63%	25,10%				
Beleggingen ten opzichte van eigen vermogen		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%				

Definities

Huisvestingsratio

Het kengetal huisvestingsratio geeft de verhouding aan van de lasten van huisvesting en de totale lasten (inclusief financiële lasten). De huisvestingsratio is gedefinieerd als de som van de huisvestingslasten en afschrijvingen gebouwen en terreinen gedeeld door som van de totale lasten (inclusief financiële lasten

Liquiditeit (current ratio)

De liquiditeitsratio geeft aan in welke mate de instelling op korte termijn aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. De liquiditeit (current ratio) wordt gedefinieerd als de vlottende activa gedeeld door de kortlopende schulden.

Liquiditeit (quick ratio)

De liquiditeitsratio geeft aan in welke mate de instelling op korte termijn aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. De liquiditeit (quick ratio) wordt gedefinieerd als de vlottende activa exclusief voorraden gedeeld door de kortlopende schulden.

Rentabiliteit ten opzichte van bedrijfsopbrengsten inclusief rentebaten

Rentabiliteit geeft aan welk deel van de totale baten (opbrengsten) over blijft na aftrek van de lasten (kosten). De rentabiliteit wordt in dit specifieke geval berekend met: het resultaat uit gewone bedrijfsvoering gedeeld door de baten uit gewone bedrijfsvoering inclusief rentebaten.

Solvabiliteit I

De solvabiliteit geeft aan welk deel van de bezittingen (activa) zijn gefinancierd met eigen vermogen. Solvabiliteit is gedefinieerd als het eigen vermogen gedeeld door het totaal vermogen.

Solvabiliteit II (inclusief voorzieningen)

Dit kengetal is een maat voor kredietwaardigheid en is gedefinieerd als het eigen vermogen inclusief voorzieningen gedeeld door het totaal vermogen.

Weerstandvermogen

Het vermogen van de instelling om ook in ongunstige tijden haar activiteiten te kunnen voorzetten.

Kapitalisatiefactor

De mate waarin onderwijsinstelling haar kapitaal efficiënt benut voor de vervulling van haar taken.

Huisvestingsratio

De huisvestingsratio was in 2020 hoger als gevolg van de extra dotatie aan de voorziening groot onderhoud voor de toiletrenovatie in De Bron.

Liquiditeit

Kindwijs verwacht de komende jaren een positieve kasstroom waardoor de liquiditeitspositie licht stijgt. De liquiditeitsratio is vanaf 2022 hoger door de fusie met SBO De Wegwijzer.

Solvabiliteit

De verwachte gemiddeld positieve resultaten in de komende jaren geven een gelijkblijvende ratio te zien.

Rentabiliteit

De rentabiliteit is in 2021 relatief hoog door de nog niet bestede middelen uit het Nationaal Programma Onderwijs. De negatieve rentabiliteit in 2022 is het gevolg van het afboeken van de vordering op het Rijk. Door het dalende aantal leerlingen ontstaat er wel druk op de rentabiliteit.

Weerstandvermogen

Het weerstandvermogen ligt ruim boven de norm van 5% die de Inspectie van het Onderwijs hanteert bij haar toezicht.

Reservepositie

Kindwijs heeft een ruime reservepositie opgebouwd in de afgelopen jaren. Deze ruime positie moet evenwel gezien worden in het licht van een krimpend aantal leerlingen. Op termijn zullen negatieve exploitatieresultaten onvermijdelijk zijn om de afbouw van de personeelsformatie op te vangen.

In de komende jaren wordt evenwel ook meer geïnvesteerd in passend onderwijs aan meer- en hoogbegaafden en wordt de formatie onderwijzend personeel ruimer begroot om het lerarentekort zoveel als mogelijk op te vangen. Kindwijs neemt bewust het risico van boventallig personeel om toekomstige uitstroom o.a. op basis van pensionering en de vervangingsvraag op te vullen.

Vermogen

De Inspectie van het Onderwijs heeft een nieuwe formule ontwikkeld voor het berekenen van een signaleringswaarde voor de bovengrens van de reservepositie van de besturen in alle onderwijssectoren.

Hoeveel eigen vermogen heeft een onderwijsinstelling (school of samenwerkingsverband passend onderwijs) redelijkerwijs nodig voor een gezonde bedrijfsvoering, en wanneer is het mogelijk te veel? Om daar een indicatie voor te hebben, hanteert de Inspectie van het Onderwijs vanaf 2020 de 'signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig eigen vermogen'. De signaleringswaarde gaat over het publieke deel van het eigen vermogen, dus exclusief privaat vermogen.

Deze signaleringswaarde is bedoeld als startpunt voor een gesprek over de reserves, en niet als harde norm. Van schoolbesturen die op basis van de signaleringswaarde een bovenmatig eigen vermogen hebben wordt een toelichting en bestedingsplan gevraagd.

Signaleringswaarde

	2020	2021	2022	2023	2024
Eigen vermogen	4.205.918	4.721.178	5.172.032	5.294.905	5.362.080
minus: Privaat eigen vermogen	1.099.560	1.070.883	1.062.358	1.053.833	1.045.308
Feitelijk eigen vermogen	3.106.358	3.650.295	4.109.674	4.241.072	4.316.772
Normatief eigen vermogen*	3.268.749	3.441.667	4.139.585	4.210.841	4.193.059
Signalering bovenmatig vermogen	n.v.t.	208.628	n.v.t.	30.231	123.713

* conform tool Inspectie vHO

De in 2021 ontvangen en nog te besteden middelen uit het Nationaal Programma Onderwijs hebben er toe geleid dat er ultimo 2021 sprake is van een bovenmatig eigen vermogen volgens de definitie van de Inspectie. Conform de schoolprogramma's worden deze middelen in de jaren 2022 en 2023 besteed.

Eenmalige extra dotaties in de voorziening groot onderhoud op basis van de richtlijnen voor de jaarverslaggeving zullen naar verwachting het eigen vermogen doen dalen waardoor de verwachte bovenmatigheid in 2023 en 2024 achterwege zal blijven.

1.3.4 Overige rapportages

B1. Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

De aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem wordt beschreven in paragraaf 1.2.5 van het jaarverslag

B2. Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

De belangrijkste risico's en onzekerheden worden beschreven in paragraaf 1.2.5 van het jaarverslag

B3. Rapportage toezichhoudend orgaan

Voor de rapportage van het toezichhoudend orgaan wordt verwezen naar hoofdstuk 2 op de volgende pagina

16 juni 2022

W.G.

J.S. Nagtegaal, voorzitter college van bestuur

2. Verslag intern toezicht

Bestuursvorm

In het kader van de wet 'Goed onderwijs, goed bestuur' is het intern toezicht van de stichting Kindwijs belegd bij de statutair ingestelde raad van toezicht

Kindwijs hanteert de 'Code voor goed bestuur in het primair onderwijs', zoals vastgesteld door de leden van de PO-raad.

De dagelijkse leiding van Kindwijs is in handen van het college van bestuur en de schooldirecties, tezamen vormend het management team.

Taken en bevoegdheden

De wet schrijft voor dat interne toezichthouders tenminste belast zijn met:

- het goedkeuren van het meerjarig strategisch beleidsplan, de begroting en het jaarverslag;
- toezicht op naleving door bestuur van wettelijke verplichtingen en de 'Code voor goed bestuur in het primair onderwijs';
- toezicht op de doelmatige en rechtmatige verwerving, bestemming en aanwending van de middelen;
- het aanwijzen van een accountant;
- het afleggen van verantwoording in het jaarverslag.

In de op 24 januari 2017 gewijzigde statuten en het in 2017 vastgestelde en goedgekeurde bestuurs- en toezichtreglement Kindwijs zijn daar de volgende taken en bevoegdheden aan toegevoegd:

- het gevraagd en ongevraagd adviseren van het College van bestuur;
- het zijn van werkgever van het College van bestuur;
- het goedkeuren, bewaken en borgen van de identiteit van Kindwijs;
- het bewaken van de wijze waarop de identiteit van Kindwijs op de van Kindwijs uitgaande scholen wordt ingevuld en wordt geborgd;
- het goedkeuren van benoemingsbesluiten van directeurs van scholen die van Kindwijs uitgaan;
- het goedkeuren van benoemingsbesluiten van medewerkers binnen Kindwijs die directieve taken krijgen op bovenschools niveau;
- het goedkeuren van overeenkomsten tot verkrijgen, vervreemden of bezwaren van registergoederen;
- het goedkeuren van overeenkomsten waarbij Kindwijs zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidsstelling voor een schuld van een derde verbindt;
- het goedkeuren van besluiten tot overdracht van een of meer van Kindwijs uitgaande scholen aan een andere rechtspersoon, dan wel een besluit tot overdracht van een of meer scholen aan Kindwijs;
- het goedkeuren van een besluit tot juridische fusie of (af)splitsing van Kindwijs;
- het vaststellen van een bestuurs- en toezichtsreglement;
- het vaststellen van een huishoudelijk reglement;
- het vaststellen van een reglement voor de adviesraad;
- het vaststellen van schoolreglementen;

- het vaststellen van een wervings- en selectiereglement voor medewerkers van Kindwijs;
- het wijzigen van de statuten;
- het ontbinden van Kindwijs;
- het goedkeuren van het vast te stellen identiteitsbeleid van de stichting;
- het goedkeuren van een vast te stellen of te wijzigen visie of missie van de stichting;
- het goedkeuren van een vast te stellen treasury statuut;
- het goedkeuren van besluiten tot nieuwbouw, renovatie of verhuizing van de van de stichting uitgaande school;
- het goedkeuren van niet in de begroting opgenomen uitgaven, voor zover die een bedrag van € 25.000,-- (vijftigduizend euro) te boven gaan;
- het goedkeuren van door het College van bestuur af te sluiten of te verhogen rekening-courant-limieten;
- het goedkeuren van geldleningen boven een bedrag van € 25.000,-- (vijftigduizend euro);
- het aangaan van financiële verplichtingen die een bedrag van € 50.000,-- (vijftigduizend euro) te boven gaan, dan wel verplichtingen die een samenhang met elkaar vertonen en tezamen een bedrag van € 50.000,-- (vijftigduizend euro) te boven gaan;
- het aanvragen van faillissement of surseance van betaling van de stichting;
- het vooraf goedkeuren van de oprichting, opheffing of samenvoeging van een onder de stichting ressorterende school met een andere school, alsmede de stichting van een nieuwe school.

Samenstelling raad van toezicht

In 2021 bestond de raad van toezicht uit de leden:

Naam	Functie	Nevenfuncties	Aftredend per:
J.J. de Geus	Voorzitter	Directeur VORM2050, VORM Holding B.V. Commissaris bij Eilanden-Nieuws BV	1-1-2023 niet herbenoembaar
J.L. den Dikken	Vice-voorzitter	Senior bestuursadviseur Gedeputeerde Staten Provincie Zuid Holland Lid Ledenraad Wooncorporatie Oost West Wonen Goeree-Overflakkee	Afgetreden per 1-1-2021, herbenoemd voor de duur van de vacature
W.G.A. Driesse	Lid	Zelfstandig ondernemer-adviseur gezondheidszorg Eigenaar N3 Holding BV te Dordrecht Lid Raad van Toezicht HSB de Vijverhof	1-1-2025 niet herbenoembaar
P.J. van den Hil	Lid	Eigenaar Waldijn Financial Services	1-1-2024 niet herbenoembaar
P.C. Klink	Lid	Manager Wonen bij Oost West Wonen Peningmeester kerkvoogdij Hersteld Hervormde Gemeente Stellendam Peningmeester Gemeentelijke Kiesvereniging SGP Goeree Overflakkee	1-1-2024 niet herbenoembaar

Naam	Functie	Nevenfuncties	Aftredend per:
W. van der Welle	Lid	Process Engineer bij Shell	1-1-2022 herbenoemd tot 1-1-2026
Vacature	Lid		

Statutair is vastgelegd dat de leden van de raad van toezicht benoemd worden voor een periode van 4 jaar en éénmaal terstond herbenoemd kunnen worden.

Per 1 januari 2021 zijn er twee vacature voor de raad van toezicht ontstaan. De betreffende clusters van adviesraden zijn gevraagd kandidaten voor te dragen. Tot op heden zijn de vacatures nog niet vervuld. Wel is de heer Den Dikken bereid gevonden aan te blijven als toezichthouder voor de duur van de vacature.

Werkwijze Raad van Toezicht

De Raad van toezicht richt zich bij de uitoefening van het toezicht in het bijzonder op de doelstelling en de maatschappelijke legitimatie van de stichting en op de uitoefening van de bestuurlijke daden door het College van bestuur. Daarbij staan de volgende criteria centraal:

- het waarborgen van de levensbeschouwelijke identiteit van de stichting en de daaronder ressorterende scholen;
- de realisatie van de visie en de missie van de stichting;
- de realisatie van het beleid van de stichting;
- de kwaliteit van de onderwijsprocessen en –resultaten;
- de continuïteit van de stichting, uitgedrukt in aantallen leerlingen, medewerkers en financiën;
- het uitoefenen van goed werkgeverschap;
- het afleggen van verantwoording aan de personen en organisaties die belang hebben bij de activiteiten van de stichting;
- de principes van goed bestuur, als vastgelegd in de voor het primair onderwijs geldende Code goed bestuur.

De raad vergadert tenminste viermaal per jaar met het college van bestuur. Met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad wordt tweemaal per jaar overlegd en eveneens tweemaal per jaar vergadert de raad met de adviesraden van de scholen.

Om het college van bestuur te ondersteunen bij het waarborgen van de levensbeschouwelijke identiteit van de stichting en de scholen heeft de raad een commissie identiteit ingesteld die regelmatig overlegt met het college van bestuur.

Met de accountant wordt het financiële jaarverslag besproken in de vergadering waarin het verslag wordt goedgekeurd.

Toezicht op de rechtmatige en doelmatige besteding

De raad heeft in 2017 een toezichtkader vastgesteld waardoor het mogelijk is om beleid en activiteiten van het college van bestuur inzichtelijk te toetsen, zelf verantwoording af te leggen en de werkwijze te evalueren. Het toezichtkader bevat acht aspecten die nauw aansluiten op de

belangrijkste taak van de raad, namelijk het toezien op de wijze waarop het college van bestuur door middel van strategie, beleid en beheer het doel van de stichting Kindwijs realiseert. De aspecten zijn:

1. Bestuurlijk handelen Kindwijs
2. Identiteit en -borging
3. Beleid en beleidsontwikkeling
4. Kwaliteit
5. Bedrijfsvoering en financiën
6. Personeel en werkgeverschap
7. Onderwijs en -beleid
8. Relaties

Commissies

De raad heeft een drietal commissies ingesteld, waarvan de samenstelling is

Commissie	Samenstelling
Identiteitscommissie	J.J. de Geus, W. van der Welle en W.G.A. Driesse
Financiële commissie	P.C. Klink en P.J. van den Hil
Renumeratiecommissie	J.J. de Geus en P.C. Klink

Renumeratiebeleid

De Renumeratiecommissie heeft in december 2021 het functioneren van het college van bestuur beoordeeld.

De raad van toezicht hanteert voor de bezoldiging van de leden van het college van bestuur de cao-bestuurders PO.

In artikel 25 van de 'Code voor goed bestuur in het primair onderwijs' is opgenomen dat het intern toezichtsorgaan de vorm en de hoogte van de eigen vergoeding bepaalt. Hierbij valt te denken aan vergoedingen voor onkosten die met het voorbereiden en bijwonen van de vergaderingen te maken hebben. De raad van toezicht heeft hier voor onbepaalde tijd vrijwillig afstand van gedaan.

Verslag afgelopen jaar

De raad van toezicht heeft in 2021 vijf keer regulier vergaderd, waarvan éénmaal met de accountant. Als gevolg van de overheidsmaatregelen ter voorkoming van besmettingen met het COVID-19 virus, waaronder de sluiting van scholen, hebben de gezamenlijke vergaderingen met de Adviesraden van de scholen evenals in 2020 geen doorgang kunnen vinden. Daarnaast heeft de raad in 2021 tweemaal overleg gehad met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad. Naast de reguliere zaken vroegen een aantal zaken dit jaar bijzondere aandacht:

- De organisatie van het dekkend aanbod voor passend onderwijs op Goeree-Overflakkee
- De organisatie van de nieuwbouwprojecten van de scholen in Nieuwe-Tonge, Stad aan 't Haringvliet en Den Bommel.
- De besluitvorming inzake de fusie met het bestuur van de Vereniging voor Christelijk Speciaal Onderwijs op Goeree-Overflakkee (SBO De Wegwijzer).

- De voortgang van het onderwijs en de organisatie gedurende de beide periodes waarin op last van de overheid de scholen gesloten werden en het onderwijs op afstand gegeven moest worden.
- De werving van een bestuurder om de vacature te vervullen die per 1 augustus 2022 ontstaat wanneer de huidige bestuurder met pensioen gaat.

In een tijd van teruglopende leerlingenaantallen is het op orde blijven houden van de financiële huishouding cruciaal. Met tevredenheid constateert de raad van toezicht dat de organisatie in control is en 2021 met een verantwoord resultaat is afgesloten. De raad heeft met blijdschap en dankbaarheid geconstateerd dat het leerlingaantal ten opzicht van voorgaande jaren in 2021 vrijwel gelijk is gebleven.

Door het college van bestuur is de raad van toezicht bij elke vergadering op de hoogte gehouden van interne en externe ontwikkelingen in het onderwijs en is indien gewenst dieper ingegaan op actuele thema's. De raad van toezicht ontvangt iedere vergadering van het college van bestuur een rapportage met daarin de belangrijkste informatie van de achterliggende periode. Hier gaat het om genomen besluiten van het college van bestuur, informatie uit de GMR, informatie van de scholen, financiële voortgangsrapportages en ontwikkelingen in het bestuurskantoor.

Jaarrekening

De raad van toezicht heeft het jaarverslag en de jaarrekening over 2020 goedgekeurd en constateerde dat het voldoet aan de eisen van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Ook de begroting voor 2022 is goedgekeurd. De jaarrekening wordt door Moore DRV gecontroleerd en van een controleverklaring voorzien. Daarmee is aan het bestuur decharge verleend. De raad van toezicht heeft de accountant uitgekozen en stelde vast dat deze onafhankelijk was ten opzichte van Kindwijs.

Bijzondere tijd

Van 12 maart 2020 tot 8 juni 2020 en met ingang van 16 december 2020 tot 8 februari 2021 zijn de scholen geheel of gedeeltelijk gesloten geweest en gelden vanwege het Corona-virus strikte richtlijnen van de overheid voor het gebruik van de schoolgebouwen. In december 2021 is de overheid opnieuw genoodzaakte geweest om de scholen een week voor de kerstvakantie te sluiten. Hoewel de scholen vanaf 9 januari 2022 weer open zijn vormende de vele besmettingen een grote bedreiging voor de continuïteit van het onderwijs op de scholen.

In de periodes dat de scholen gesloten waren is het onderwijs zoveel als mogelijk op afstand gegeven. De raad van toezicht realiseert zich dat dit een bijzondere druk op alle medewerkers heeft gelegd en spreekt zijn erkenning uit voor de flexibiliteit, inzet en motivatie van alle medewerkers die er voor gezorgd hebben dat het onderwijs aan de kinderen zo goed als mogelijk doorgang vond.

Tenslotte

De raad van toezicht wenst het college van bestuur alle wijsheid toe die nodig is om de aangesloten scholen te besturen. Aan allen die op enige wijze betrokken zijn bij het onderwijs aan de ons toevertrouwde kinderen wenst de raad van toezicht Gods zegen toe.

16 juni 2022

J.J. de Geus, voorzitter raad van toezicht

3. Jaarrekening

INHOUD

3.1	Jaarrekening	
3.1.1	Balans per 31 december 2021	52
3.1.2	Resultatenrekening over 2021	53
3.1.3	Kasstroomoverzicht over 2021	54
3.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	55
3.1.5	Toelichting op de balans per 31 december 2021	60
3.1.6	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	63
3.1.7	Toelichting op de resultatenrekening over 2021	64
3.1.8	Overzicht verbonden partijen (model E)	70
3.1.9	Verantwoording subsidies (model G)	72
3.1.10	Ondertekening	73

3.1 Jaarrekening

3.1.1 Balans per 31 december 2021

(na resultaatbestemming)

EUR Bedragen: x 1	Ref.	31-12-2021	31-12-2020
Activa			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	2.666.947	2.591.428
Totaal van vaste activa		2.666.947	2.591.428
Vlottende activa			
Vorderingen	2	873.238	851.582
Liquide middelen	3	4.479.308	3.359.388
Totaal van vlottende activa		5.352.546	4.210.970
Totaal van activa		8.019.493	6.802.398
Passiva			
Eigen vermogen	4	4.721.178	4.205.918
Voorzieningen	5	1.653.794	1.404.733
Kortlopende schulden	6	1.644.520	1.191.747
Totaal van passiva		8.019.493	6.802.398

3.1.2 Staat van baten en lasten

EUR Bedragen: x 1	Ref.	2021 Realisatie	2021 Begroting	2020 Realisatie
Baten				
<i>Rijksbijdragen</i>	7	13.281.226	12.078.010	12.158.432
<i>Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden</i>	8	17.908	6.592	22.658
<i>Overige baten</i>	9	375.279	79.087	299.587
Totaal baten		13.674.413	12.163.689	12.480.677
Lasten				
<i>Personeelslasten</i>	10	10.477.611	9.655.210	10.141.051
<i>Afschrijvingen</i>	11	489.219	521.238	443.525
<i>Huisvestingslasten</i>	12	943.280	970.630	1.029.436
<i>Overige lasten</i>	13	1.226.447	1.018.719	988.296
Totaal lasten		13.136.556	12.165.797	12.602.308
Saldo baten en lasten		537.857	-2.108	-121.631
<i>Financiële baten</i>	14	6	-16.533	-5.225
<i>Financiële lasten</i>	15	22.603	5.655	5.440
Resultaat		515.260	-24.296	-132.296
Totaal resultaat		515.260	-24.296	-132.296

3.1.3 Kasstroomoverzicht

		01-01-2021 t/m 01-01-2020 t/m	
EUR Bedragen: x 1		31-12-2021	31-12-2020
Ref.		Realisatie	Realisatie
Kasstroom uit operationele activiteiten			
	<i>Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening</i>	537.857	-121.631
Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat			
	<i>Aanpassingen voor afschrijvingen</i>	11 489.219	443.525
	<i>Aanpassingen voor waardeveranderingen</i>		
	<i>Toename (afname) van voorzieningen</i>	5 249.061	-37.589
	<i>Overige aanpassingen voor aansluiting met het bedrijfsresultaat</i>		
	<i>Totaal van aanpassingen voor aansluiting met het bedrijfsresultaat</i>	738.281	405.936
Veranderingen in werkkapitaal			
	<i>Afname (toename) van voorraden</i>		
	<i>Afname (toename) van kortlopende vorderingen</i>	2 -21.656	-5.417
	<i>Toename (afname) van kortlopende schulden</i>	6 452.773	159.229
	<i>Totaal van veranderingen in werkkapitaal</i>	431.118	153.812
	<i>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</i>	1.707.255	438.118
	<i>Ontvangen interest</i>	14 6	-5.225
	<i>Betaalde interest</i>	15 -22.603	-5.440
	<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>	1.684.658	427.452
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
	<i>Verwerving van immateriële vaste activa</i>		
	<i>Ontvangsten uit hoofde van vervreemding van immateriële vaste activa</i>		
	<i>Verwerving van materiële vaste activa</i>	1 -564.738	-484.253
	<i>Ontvangsten uit hoofde van vervreemding van materiële vaste activa</i>	1	
	<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	-564.738	-484.253
	<i>Toename (afname) van liquide middelen</i>	1.119.920	-56.801

Toelichting op het kasstroomoverzicht

3.1.4 Grondslagen voor financiële verslaggeving

Grondslagen

Algemene grondslagen

De activiteiten van de Stichting voor Protestants-Christelijk Primair Onderwijs op Goeree-Overflakkee bestaan uit het verzorgen van bijzonder basisonderwijs in de gemeente Goeree-Overflakkee

Deze jaarrekening bevat de financiële gegevens over het kalenderjaar 2021. De jaarrekening over 2021 is opgesteld conform de richtlijnen van de Regeling Jaarverslaggeving onderwijs en overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in titel 9 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Tevens is de richtlijn 660 van de Raad voor de Jaarverslaggeving gevolgd. In deze richtlijn zijn voor de sector presentatie-, waarderings- en verslaggevingsvoorschriften opgenomen.

De waardering van activa en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens kostprijsmodel.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's. Voor zover niet anders vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking opgenomen de realisatiecijfers van het voorgaande jaar, alsmede de (goedgekeurde) begroting van het huidige jaar.

Het bestuur heeft zich een oordeel gevormd over de zaken die in het jaarverslag worden besproken en heeft voor de bedragen die in de jaarrekening zijn opgenomen schattingen gemaakt. Indien dit voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningpost.

Door afronding op hele euro's kunnen in het verslag kleine verschillen worden geconstateerd.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. Stichting Kindwijs handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken.

Grondslagen Balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Aankopen tot een bedrag van € 500 worden onmiddellijk ten laste van de exploitatie gebracht. De eerste afschrijving vindt plaats in het jaar van aanschaf, startend vanaf de datum van ingebruikname.

Het economisch eigendom van de schoolgebouwen berust bij de gemeente. Indien een gebouw door een school blijvend wordt verlaten, wordt het gebouw "om niet" aan de gemeente overgedragen.

De bestede subsidies in verband met de aanschaf van (materiële) vaste passiva worden gepresenteerd onder de overlopende activa. Deze subsidies worden tijd-evenredig over de geschatte economische levensduur van deze activa ten gunste gebracht van de staat van baten en lasten.

Voor de kosten van periodiek en groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans.

Vlottende activa

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan van de stichting worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve is ter waarborging van de continuïteit van de scholen en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen de baten en de werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit ten laste van de algemene reserve gebracht. De algemene reserve wordt beschouwd als publieke middelen en is besteedbaar volgens de richtlijnen van het ministerie OCW.

Bestemmingsreserve publiek

De bestemmingsreserve personeel heeft als bestemming de uitbetaling van de eenmalige uitkeringen aan het personeel op basis van de CAO 2019-2020. De reserve is gevormd uit de ontvangen bijzondere en aanvullende bekostiging 2019 en de in 2019 niet bestede loonindexering van de rijksbekostiging personeel. Met de in februari 2020 uitbetaalde eenmalige uitkeringen is deze bestemmingsreserve opgeheven.

De bestemmingsreserve kapitaal federatie is gevormd uit het uitgekeerde vermogen van de Federatief SWV voor PCPO op Goeree-Overflakkee. Bij bestuursbesluit van 13 juni 2013 hebben deze de bestemming Passend Onderwijs gekregen. Uit deze reserve worden de kosten voor passend onderwijs betaald die niet uit de middelen van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs kunnen worden betaald.

De bestemmingsreserve zorgmiddelen SWV is gevormd uit bijdragen van het Samenwerkingsverband passend onderwijs en heeft daarmee de bestemming passend onderwijs. Ultimo 2021 is deze reserver samengevoegd met de Reserve kapitaal federatie die eveneens de bestemming passend onderwijs heeft.

De herwaarderingsreserve is in het verleden bij één van de rechtsvoorgangers van Kindwijs gevormd met als bestemming de afschrijvingslasten nulmeting. Ultimo 2021 is deze reserver samengevoegd met de Reserve kapitaal federatie die eveneens de bestemming passend onderwijs heeft.

De bestemmingsreserve Nationaal Programma Onderwijs is gevormd op basis van het saldo van de ontvangen middelen en de gedane uitgaven in het kader van dit programma en heeft als bestemming het conform het programma inhalen van de opgelopen leerachterstanden bij leerlingen als gevolg van de coronamaatregelen i.v.m. het inperken van besmettingen.

Bestemmingsreserve privaat

De Reserve schoolfonds is met eigen middelen, d.w.z. zonder subsidie van de overheid, opgebouwd. Het voor- of nadelig saldo van de exploitatie wordt toegevoegd c.q. onttrokken aan de reserve.

De Reserve fonds vereniging stichting bestaat uit de bij de onderscheiden fusies ingebrachte eigen middelen van de verenigingen en stichtingen. De besteding van deze reserve kan uitsluitend na wederzijdse instemming van het bestuur en de betreffende adviesraad plaatsvinden.

Voorzieningen

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de desbetreffende voorziening. Tenzij anders aangegeven worden de voorzieningen opgenomen tegen de nominale waarden.

Voor de voorziening groot onderhoud wordt gebruik gemaakt van de overgangsregeling zoals verwoord in de RJO artikel 4 lid 1c

Pensioenen

Stichting Kindwijs heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Stichting Kindwijs.

De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Naar de stand van ultimo december 2021 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 110,6% (bron: website www.abp.nl). De beleidsdekkingsgraad bedroeg 102,8%. In 2021 had het pensioenfonds een beleidsdekkingsgraad van ten minste 104,2% moeten hebben. Eind 2029 zal het pensioenfonds een beleidsdekkingsgraad van ongeveer 126,1% moeten hebben. Het pensioenfonds verwacht hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten onderwijsinstellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen naast de premieverhoging per 1 januari 2022 door te voeren (bron: website www.abp.nl d.d. 22-3-2022). Stichting Kindwijs heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting Kindwijs heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Voorziening Sociaal beleid, reorganisatie en rechtspositioneel

Voor de wettelijk verplichte, bij ontslag, uit te keren transitievergoeding van tijdelijke arbeidscontracten is een voorziening gevormd ten laste van de exploitatie.

Jubileumvoorziening

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad voor de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij 25-jarige respectievelijk 40-jarige ambtsjubilea van personeelsleden. De voorziening Jubilea is opgenomen tegen de contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, gemiddelde salarisstijging en een disconteringsvoet van 1%. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Verlofsparen en sabbatical leave

In de cao PO 2014-2015 zijn afspraken gemaakt over duurzame inzetbaarheid (hoofdstuk 8A) en is de BAPO-regeling vervallen. De hierin opgenomen afspraken betreffende de duurzame inzetbaarheid, geven medewerkers recht op een basisbudget van 40 uur. Daarnaast is vanaf 57 jaar het sparen van ouderenverlof mogelijk en is er sprake van een overgangsregeling BAPO voor medewerkers vanaf 56 jaar. Voor de opgespaarde uren van de medewerkers die afspraken hebben gemaakt over het sparen is een voorziening gevormd ter grootte van de loonkosten van deze uren.

Overige personele voorzieningen

Onder de overige personele voorzieningen is begrepen de voorziening gevormd voor de salariskosten van arbeidsongeschikte medewerkers die tot aan de beëindiging van de arbeidsovereenkomst geen arbeid voor de stichting zullen verrichten. De hoogte van de voorziening bestaat uit de salariskosten, inclusief de verplichte transitievergoeding verminderd met eventuele uitkeringen en compensatie transitievergoeding.

Onderhoud

De voorziening ter gelijkmatige verdeling van lasten voor groot onderhoud van gebouwen wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten over een reeks jaren. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde geplande onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

De grondslag voor de bepaling van de dotatie aan de voorziening onderhoud is ongewijzigd. Het bevoegd gezag maakt voor de bepaling van de dotatie aan de voorziening onderhoud gebruik van de tijdelijke regeling zoals vastgelegd in de regeling van 21 maart 2019 met nr. FEZ (EDOC-1440924).

Kortlopende schulden

Dit betreft schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen. De ontvangen subsidies in verband met de aanschaf van (materiële) vaste activa worden gepassiveerd onder de overlopende passiva. Deze subsidies worden tijd-evenredig over de geschatte economische levensduur van deze activa ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Grondslagen Staat van baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben, ongeacht het moment van ontvangst of betaling. Hierbij wordt uitgegaan dat reguliere onderwijstaken gelijkmatig over het schooljaar worden gespreid. De baten worden opgenomen voor zover ze op balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten en risico's zijn opgenomen indien ze hun oorsprong hebben vóór het einde van het verslagjaar en ze vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden als de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige exploitatiesubsidies

Overige exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen/waarin de opbrengsten zijn gederfd/waarin het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Giften

Giften worden gewaardeerd tegen de reële waarde (voor zover bepaalbaar) in de staat van baten en lasten.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende materiële vaste activa. In het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Afschrijvingstermijnen en -percentages van materiële vaste activa, specificatie

Categorie	Afschrijvings- termijn in jaren	Afschrijvingspercen- tage
Gebouwen		
- Gebouwen	30-40	3,33%-5%
- Verbouwingen	20-25	4%-5%
- Machines en installaties	15-25	4%-7%
Terreinen		
- Terreininrichtingen	20-40	2,5%-5%
Inventaris en apparatuur		
- Inventaris en apparatuur	5-10	10%-20%
- Meubilair	15-20	5%-7%
- ICT	4-6	17%-25%
- Leermethoden	8-10	10%-12,5%

Grondslagen Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het exploitatieresultaat als basis genomen. Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed en waaruit ze voortkomen. In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

3.1.5 Toelichting op de balans per 31 december 2021

1. Materiële vaste activa

Vlottende activa	31-12-2021	31-12-2020
EUR Bedragen: x 1	Realisatie	Realisatie
De specificatie is als volgt:		
Bedrijfsgebouwen	515.173	536.402
Terreinen en terreininrichtingen	112.370	106.985
Inventaris en apparatuur	2.001.411	1.908.469
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	37.993	39.572
Totaal materiële vaste activa	2.666.947	2.591.428

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

Boekwaarde per 1 januari	2.591.428	2.550.700
Bij: investeringen	564.738	484.253
Af: afschrijvingen	489.219	443.525
Af: desinvesteringen	0	0
Boekwaarde per 31 december	2.666.947	2.591.428

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 3.1.6.

2. Vorderingen

EUR Bedragen: x 1	31-12-2021	31-12-2020
	Realisatie	Realisatie
Vorderingen		
OCW	563.163	547.130
Gemeenten en GR's	0	0
Overige vorderingen	160.561	117.464
Voorziening wegens oninbaarheid vorderingen	0	0
Subtotaal vorderingen	723.723	664.594
Overlopende activa		
Overige overlopende activa	149.514	186.988
Overlopende activa	149.514	186.988
Totaal van vorderingen	873.238	851.582

3. Liquide middelen

EUR Bedragen: x 1	31-12-2021	31-12-2020
	Realisatie	Realisatie
<i>Kasmiddelen</i>	855	1.326
<i>Tegoeden op bankrekeningen</i>	4.478.453	3.358.062
<i>Schatkistbankieren</i>		
Liquide middelen	4.479.308	3.359.388

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

4. Eigen vermogen

Bedragen: EUR x 1	Algemene reserve	Bestemmings-reserve publiek	Bestemmings-reserve privaat	Bestemmings-fonds privaat	Totaal eigen vermogen
Eigen vermogen, posten					
Stand per 31-12-2020					
Eigen vermogen	2.895.368	210.991	151.497	948.063	4.205.918
Verloop gedurende 2021					
Resultaat 2021	327.007	216.930	-19.295	-9.381	515.260
Overige mutaties	0	0	0	0	0
Stand per 31-12-2021					
Eigen vermogen per 31-12-2021	3.222.374	427.921	132.202	938.681	4.721.178

4.1 Eigen vermogen, specificatie

Specificatie van publieke bestemmingsreserves EUR Bedragen: x 1					
Beschrijving	Eigen vermogen per 31-12-2020	Resultaat verslagperiode	Overige mutaties verslagperiode	Eigen vermogen per 31-12-2021	
Reserve personeel	0	0	0	0	0
Reserve kapitaal federatie zorg	202.386	0	8.605	210.991	
Reserve zorgmiddelen SWV	5.520	0	-5.520	0	
Reserve Nationaal Programma Onderwijs	0	216.930	0	216.930	
Herwaarderingsreserve	3.085	0	-3.085	0	
Totaal	210.991	216.930	0	427.921	
Specificatie van private bestemmingsreserves EUR Bedragen: x 1					
Reserve Schoolfonds	151.497	-19.295	0	132.202	
Totaal	151.497	-19.295	0	132.202	
Specificatie van private bestemmingsfondsen EUR Bedragen: x 1					
Reserve fonds vereniging stichting	948.063	-9.381	0	938.681	
Totaal	948.063	-9.381	0	938.681	

5. Voorzieningen

Bedragen: x 1	Personele voorzieningen	Voorziening voor groot onderhoud	Totaal voorzieningen
Voorzieningen, posten			
Stand per 31-12-2020			
Voorzieningen	153.443	1.251.290	1.404.733
Verloop gedurende 2021			
Dotaties	45.462	278.156	323.618
Onttrekkingen	18.530	38.269	56.799
Vrijval	17.757	0	17.757
Stand per 31-12-2021			
Voorzieningen	162.617	1.491.177	1.653.794
Bedrag looptijd korter dan een jaar	22.194	186.170	208.364
Bedrag looptijd 1 tot en met 5 jaar	44.074	721.931	766.005
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	96.349	583.076	679.425

5.1 Voorzieningen, specificatie

Uitsplitsing personele voorzieningen, verloopoverzicht EUR 31-12-2021					
Bedragen: x 1	Sociaal beleid, reorganisatie en rechtspositioneel	Verlofsparen en sabbatical leave	Jubileumvoorziening	Overige personele voorzieningen	Totaal personele voorzieningen
Voorzieningen, posten					
Stand per 31-12-2020					
Voorzieningen	0	35.194	113.867	4.382	153.443
Verloop gedurende 2021					
Dotaties	3.955	0	39.094	2.412	45.462
Onttrekkingen	0	0	18.530	0	18.530
Vrijval	0	13.375	0	4.382	17.757
Stand per 31-12-2021					
Voorzieningen aan het einde van de periode	3.955	21.819	134.431	2.412	162.617
Bedrag looptijd korter dan een jaar	3.955	6.420	9.407	2.412	22.194
Bedrag looptijd 1 tot en met 5 jaar	0	15.399	28.675	0	44.074
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	0	0	96.349	0	96.349

6. Kortlopende schulden

Kortlopende schulden	31-12-2021	31-12-2020
EUR Bedragen: x 1	Realisatie	Realisatie
<i>Crediteuren</i>	86.951	98.570
<i>Belastingen en premies sociale verzekeringen</i>	469.257	411.479
<i>Schulden ter zake van pensioenen</i>	144.786	124.508
<i>Overige schulden (kortlopend)</i>	38.215	32.170
<i>Subtotaal kortlopende schulden</i>	739.209	666.727
Overlopende passiva, uitsplitsing		
<i>Vooruitontvangen subsidies OCW</i>	373.591	79.402
<i>Vooruitontvangen investeringssubsidies</i>	128.439	99.439
<i>Vakantiegeld</i>	334.973	314.017
<i>Overige overlopende passiva</i>	68.307	32.161
<i>Overlopende passiva</i>	905.310	525.019
<i>Totaal van kortlopende schulden</i>	1.644.520	1.191.747

3.1.6 Mutatieoverzicht materiële vaste activa

Verloopoverzicht van materiële vaste activa EUR 31-12-2020 Bedragen: x 1	Gebouwen	Terreinen	Inventaris en apparatuur	Vaste bedrijfs- activa in uit- voering en voortuitbeta- lingen op	Totaal materiële vaste activa
Materiële vaste activa, posten					
Stand per 31-12-2020					
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	928.645	139.212	3.651.827	39.572	4.759.256
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	392.243	32.226	1.743.358	0	2.167.828
Cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	
Materiële vaste activa per 31-12-2020	<u>536.402</u>	<u>106.985</u>	<u>1.908.469</u>	<u>39.572</u>	<u>2.591.428</u>
Verloop gedurende de periode					
Investerings	28.408	14.634	501.915	19.780	564.738
Desinvesteringen	2.451	0	114.553	0	117.005
Afschrijvingen	49.638	9.250	430.332	0	489.219
Afschrijving op desinvesteringen	2.451	0	114.553	0	117.005
Herrubricering	0	0	21.359	-21.359	0
Mutatie gedurende de periode	<u>-21.229</u>	<u>5.385</u>	<u>92.942</u>	<u>-1.579</u>	<u>75.519</u>
Stand per 31-12-2021					
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	954.602	153.846	4.060.548	37.993	5.206.989
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	439.429	41.476	2.059.137	0	2.540.042
Cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa per 31-12-2021	<u>515.173</u>	<u>112.370</u>	<u>2.001.411</u>	<u>37.993</u>	<u>2.666.947</u>

3.1.7 Toelichting op de Staat van baten en lasten

Ten opzichte van het resultaat over 2020 ad nadelig € 132.300,- is het resultaat over 2021 € 647.550,- voordeliger. De inkomsten van de stichting stegen met € 1.193.750,- terwijl de lasten € 534.250,- hoger waren.

De belangrijkste redenen voor het positiever resultaat zijn de hogere (incidentele) rijksbijdragen en subsidies in 2021. In 2020 was het resultaat beïnvloed doordat in 2020 eenmalige uitkeringen aan het personeel zijn gedaan waarvoor in 2019 de loonruimte in de indexering van de bekostiging en de ontvangen eenmalige aanvullende bekostiging waren ontvangen en nog niet besteed. Ten opzicht van het gecorrigeerde resultaat in 2020 is het resultaat in 2021 met € 315.800,- verbeterd.

Baten

De rijksbijdrage voor personele bekostiging over 2021 is gestegen door de indexering met per saldo € 324.900,-. In het kader van het Nationaal Programma Onderwijs is bekostiging ontvangen ter grootte van € 545.700,-. De totale bekostiging is t.o.v. 2020 hoger door de in 2021 verhoogde vergoedingen vanuit het Samenwerkingsverband met een bedrag van € 182.900,-. Lagere groeibekostiging en per saldo hogere subsidies deden de bekostiging met € 69.300,- stijgen.

De overige baten zijn hoger dan in 2020. De belangrijkste reden is de hogere bijdrage van ouders voor schoolreizen en overige activiteiten doordat scholen in tegenstelling tot 2020 minder gesloten zijn geweest en activiteiten en reizen wel konden plaatsgevonden die in 2020 als gevolg van de overheidsmaatregel inzake het voorkomen van coronabesmettingen afgelast waren.

Lasten:

De salariskosten, verminderd met de ontvangen uitkeringen zijn in 2021 met € 364.800,- gestegen ten opzichte van 2020, met name als gevolg van generieke loonsverhoging van 2,25% en de besteding van de ontvangen bekostiging uit het nationaal Programma Onderwijs ter grootte van € 274.000,-. De overige personele lasten zijn lager door lagere kosten voor extern personeel. De kosten voor werving van personeel zijn overigens toegenomen met € 9.100,-.

De huisvestingslasten zijn in 2021 lager dan in 2020. In 2021 is de dotatie aan het onderhoudsfonds verlaagd met het klein onderhoud en de beheerskosten. Deze zijn rechtstreeks ten laste van de exploitatie verantwoord. Per saldo zijn de kosten daardoor € 37.300,- lager dan in 2020.

Daarnaast zijn met name de kosten voor schoonmaak lager door het behaalde aanbestedingsresultaat met ingang van januari 2021.

De kosten voor administratie en beheer zijn € 88.400,- hoger dan de kosten in 2020 door meer advieskosten inzake fusiebesprekingen, voorbereiding nieuwbouw scholen en wervingskosten bestuurder. De met ingang van 2021 in de exploitatie verantwoorde kosten voor het beheer van het planmatig onderhoud bedragen € 43.500,-. De overige instellingslasten, waaronder de schoolfondsuitgaven zijn € 99.400,- hoger doordat schoolreizen en activiteiten weer doorgang konden vinden.

De kosten van het onderwijsleerpakket zijn in 2021 hoger dan in 2020 als gevolg van hogere ICT beheerskosten door de overstap naar de Google Workspace for Education Enterprise en gestegen kosten voor leermiddelen.

EUR Bedragen: x 1	2021 Realisatie	2021 Begroting	2020 Realisatie
-------------------	--------------------	-------------------	--------------------

7. Rijksbijdragen

Rijksbijdragen, uitsplitsing

Rijksbijdragen OCW, uitsplitsing

Rijksbijdragen OCW

12.356.437 11.405.868 11.436.555

Rijksbijdragen OCW

12.356.437 11.405.868 11.436.555

Overige subsidies OCW, uitsplitsing

Overige subsidies OCW

458.506 452.401 438.484

Overige subsidies OCW

458.506 452.401 438.484

Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV

466.284 219.741 283.393

Rijksbijdragen

13.281.226 12.078.010 12.158.432

Onder de Overige subsidies OCW is de subsidie Inhaal- en Ondersteuningsprogramma's verantwoord. Van deze subsidie ad € 124.200,- is 5/12 (€ 51.751,-) ten gunste van 2020 opgenomen.

8. Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden

Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden, uitsplitsing

Provinciale bijdragen en subsidies

Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies

17.256 6.592 21.985

Overige overheden

652 0 673

Totaal overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden

17.908 6.592 22.658

Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden

17.908 6.592 22.658

EUR Bedragen: x 1	2021 Realisatie	2021 Begroting	2020 Realisatie
9. Overige baten			
Overige baten, uitsplitsing			
Opbrengst verhuur	41.979	42.971	32.860
Detachering personeel	76.186	0	63.094
Ouderbijdragen	73.002	9.700	85.334
Arrangementen zorgleerlingen	9.250	5.000	14.500
Overige, w.o. schoolfonds	174.862	21.416	103.799
Bijzondere baten	0	0	0
Overige baten	375.279	79.087	299.587
10. Personeelslasten			
Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten, uitsplitsing			
Lonen en salarissen	7.614.449	6.464.172	7.448.895
Sociale lasten	1.050.757	1.380.850	991.968
Premies Vervangingsfonds	203.355	182.318	191.073
Premies Participatiefonds	219.376	189.148	273.347
Pensioenlasten	1.224.545	1.104.602	1.075.594
Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten	10.312.482	9.321.090	9.980.876
Overige personele lasten, uitsplitsing			
Dotaties personele voorzieningen	27.705	0	27.717
Lasten personeel niet in loondienst	12.115	9.000	55.793
Overige	360.601	325.120	345.192
Overige personele lasten	400.421	334.120	428.701
Ontvangen vergoedingen uitsplitsing			
Vergoedingen uit het Vervangingsfonds	80.253	0	181.953
Overige uitkeringen die personeelslasten verminderen	155.039	0	86.574
Uitkeringen die personeelslasten verminderen	235.292	0	268.527
Personeelslasten	10.477.611	9.655.210	10.141.051
Personeel			
Gemiddeld aantal medewerkers gemiddeld	256		249
Gemiddeld aantal FTE gemiddeld	142,57		132,55
Gemiddeld aantal medewerkers werkzaam in het buitenland	0		0
11. Afschrijvingen op materiële vaste activa			
Afschrijvingen op materiële vaste activa	489.219	521.238	443.525
Afschrijvingen	489.219	521.238	443.525
12. Huisvestingslasten			
Huurlasten	27.183	27.330	26.828
Verzekeringslasten	865	900	874
Onderhoudslasten (klein onderhoud)	177.900	39.050	59.605
Lasten voor energie en water	166.508	194.950	163.098
Schoonmaakkosten	238.553	231.000	294.214
Belastingen en heffingen	41.618	38.950	38.892
Dotatie onderhoudsvoorziening	278.156	426.750	433.739
Overige	12.496	11.700	12.187
Huisvestingslasten	943.280	970.630	1.029.436
13. Overige lasten			
Administratie- en beheerslasten	250.940	160.265	162.494
Inventaris en apparatuur	18.942	14.000	23.509
Leer- en hulpmiddelen	654.345	585.700	596.475
Overige	302.220	258.754	205.818
Overige lasten	1.226.447	1.018.719	988.296
14. Financiële baten			
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	6	-16.533	-5.225
Financiële baten	6	-16.533	-5.225

EUR Bedragen: x 1	2021	2021	2020
	Realisatie	Begroting	Realisatie
15. Financiële lasten			
<i>Rentelasten en soortgelijke kosten</i>	22.603	5.655	5.440
<i>Financiële lasten</i>	<u>22.603</u>	<u>5.655</u>	<u>5.440</u>

16. Honoraria accountant

Separate specificatie kosten instellingsaccountant			
<i>Accountantshonoraria inzake het onderzoek van de jaarrekening</i>	25.531	21.300	21.175
<i>Accountantshonoraria inzake andere controleopdrachten</i>			
<i>Accountantshonoraria inzake adviesdiensten op fiscaal terrein</i>			
<i>Accountantshonoraria inzake andere niet-controlediensten</i>			
<i>Accountantshonoraria</i>	<u>25.531</u>	<u>21.300</u>	<u>21.175</u>

17. Gebeurtenissen na balansdatum

Vanaf maart 2020 is Nederland getroffen door een uitbraak van het Corona-virus. Voor Kindwijs betekende dit dat de scholen gesloten waren in de periodes 16 maart tot 8 juni 2020 en vanaf 16 december 2020 tot 8 februari 2021. In december 2021 werden de scholen één week voor de kerstvakantie opnieuw gesloten waarna ze op 9 januari 2022 weer open konden. Het onderwijs is in deze periodes 'op afstand' gegeven. Per eind maart 2022 zijn vrijwel alle maatregelen in verband met de virusuitbraak opgeheven. Dit heeft impact de beschikbaarheid van het personeel en daarmee op het proces van onderwijsgeven, alhoewel het onderwijs wel door kan gaan. Op dit moment wordt verwacht dat de financiële impact op het vermogen en het jaarresultaat 2022 beperkt zal zijn, omdat de baten (bekostiging door OCW) gecontinueerd worden en de kosten van vervanging beperkt w zijn omdat er maar beperkt vervanging geregeld zal kunnen worden.

Op 24 februari 2022 vielen de Russische troepen Oekraïne binnen met militaire operaties op meerdere locaties. De gevolgen van de oorlog in Oekraïne en daaruit voortkomende sancties zullen naar verachting effect hebben op de prijsontwikkeling en mogelijk tot hogere exploitatiekosten leiden. Daarnaast is vanaf het begin van de inval een grote stroom vluchtelingen op gang gekomen waarvan een deel in Nederland wordt opgevangen. Er is een toestroom van leerlingen in de scholen ontstaan. Naar verwachting zullen de extra kosten voor het onderwijs aan de vluchtelingenkinderen worden opgevangen door het Rijk binnen de bestaande regelingen.

Per 1 januari 2022 heeft de Vereniging voor Christelijk Speciaal Onderwijs op Goeree-Overflakkee het bestuur van de school voor speciaal basisonderwijs De Wegwijzer te Middelharnis overgedragen aan Kindwijs. Het publieke en private vermogen van de vereniging is daarbij eveneens aan Kindwijs overgedragen.

18. Resultaatbestemming

EUR Bedragen: x 1

Het resultaat over 2021 ad € 515.260 is als volgt verdeeld over de reserves.

Algemene reserve					327.007
Bestemmingsreserves (publiek)					
- Zorgmiddelen uit kapitaal federatie	8.605				
- Reserve zorgmiddelen SWV	-5.520				
- Herwaarderingsreserve	-3.085				
- Nationaal Programma Onderwijs	<u>216.930</u>				
		216.930			
Bestemmingsreserves (privaat)					
- Reserve schoolfonds	-19.295				
- Reservefondsen verenigingen	<u>-9.381</u>				
		<u>-28.676</u>			
					<u>188.254</u>
					515.260

19. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Niet in de balans opgenomen rechten, specificatie EUR Bedragen: x 1					
Omschrijving	Bedrag boekjaar	Bedrag < 1 jaar	Bedrag 1-5 jaar	Bedrag > 5 jaar	Bedrag totaal
N.v.t.					
Niet in de balans opgenomen verplichtingen, specificatie EUR Bedragen: x 1					
Omschrijving	Bedrag boekjaar	Bedrag < 1 jaar	Bedrag 1-5 jaar	Bedrag > 5 jaar	Bedrag totaal
Gemeente Goeree-Overflakkee, huurovereenkomst	26.164	25.990	103.960	0	129.950
Sense, schoonmaakcontract 6 scholen	63.495	115.349	461.398	461.398	1.038.145
Mako, schoonmaakcontract 5 scholen	49.040	91.272	365.088	365.088	821.447
Groenendijk Onderwijs Administratie, personeels- en salarisadministratie	53.838	57.257	171.770	0	229.027
Lakerveld Architecten en Ingenieurs, onderhoudsbeheer	43.495	47.984	191.936	0	239.920
Cloudwise, beheer en onderhoud COOL; G-suite en netwerk	37.678	47.520	190.080	0	237.600
APS IT-diensten, licenties microsoft	16.092	23.868	71.603	0	95.471

21. WNT Verantwoording 2021 Kindwijs

21.1 Algemeen

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting Kindwijs. Het voor Stichting Kindwijs toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 149.000,-, bezoldigingsklasse C Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.

EUR Bedragen: x 1	01-01-2021 t/m 31-12-2021
Complexiteitspunten	
<i>Complexiteitspunten gemiddelde totale baten</i>	4
<i>Complexiteitspunten gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten</i>	2
<i>Complexiteitspunten gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren</i>	1
<i>Totaal aantal complexiteitspunten</i>	7
<i>Bezoldigingsklasse</i>	C
<i>Bezoldigingsmaximum</i>	149.000
<i>Afwijkende bezoldigingsklasse</i>	n.v.t.
<i>Afwijkend bezoldigingsmaximum</i>	n.v.t.

21.2 Tabel 1a. Leidinggevend topfunctionarissen met dienstbetrekking, specificatie EUR Bedragen: x 1
Gegevens 2021

Voorletters	J.S.
Achternaam	Nagtegaal
Functiegegevens	Bestuurder
Aanvang functie	1-jan
Einde functie	31-dec
Taakomvang (fte)	1,00

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	103.458
Beloning betaalbaar op termijn	17.319
Subtotaal bezoldiging	<u>120.777</u>
Individueel WNT-maximum	149.000
Onverschuldigd betaald bedrag bezoldiging	<u>0</u>
Totale bezoldiging	<u>120.777</u>

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan n.v.t.

Gegevens 2020

Functiegegevens	Bestuurder
Aanvang functievervulling in 2020	1-jan
Einde functievervulling in 2020	31-dec
Deeltijdfactor 2020 (fte)	1,00

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	104.538
Beloning betaalbaar op termijn	20.327
Subtotaal bezoldiging	<u>124.865</u>
Individueel WNT-maximum	143.000
Totale bezoldiging in vorig verslagjaar	<u>124.865</u>

21.3 Tabel 1d. Topfunctionarissen met een bezodiging van € 1.700 of minder

Naam Topfunctionaris	Functie
J.J. de Geus	Voorzitter Raad van Toezicht
J.L. den Dikken	Lid van de Raad van Toezicht
P.C. Klink	Lid van de Raad van Toezicht
P.J. van den Hil	Lid van de Raad van Toezicht
W.G.A. Driessse	Lid van de Raad van Toezicht
W. van der Welle	Lid van de Raad van Toezicht
E.S.P. van Kranenburg	Lid van de Raad van Toezicht (afgetreden in 2021)

21.4. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezodiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen

3.1.8 Verbonden partijen

Model E Verbonden Partijen

Verbonden partij, meerderderheidsdeelneming EUR Bedragen: x 1

Er zijn geen verbonden partijen waarin de Stichting Kindwijs een meerderheidsbelang heeft.

Verbonden partij, minderheidsdeelneming

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contractonde rwijs	Contractonde rzoek	Onroerende zaken	Overige	Deelnameper centage
Stg. SWV Passend PO Goeree-Overflakkee	Stichting	Oude Tonge	Nee	Nee	Nee	Ja	0%

Verbonden partij met belang in bevoegd gezag

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contractonde rwijs	Contractonde rzoek	Onroerende zaken	Overige	Deelnameper centage
Vereniging tot Stichting en Instandhouding van Scholen met de Bijbel te Dirksland	Vereniging	Dirksland	Nee	Nee	Nee	Ja	0%
Vereniging tot Stichting en Instandhouding van Scholen met de Bijbel op het Havenhoofd te Goedereede	Vereniging	Goedereede	Nee	Nee	Nee	Ja	0%
Stichting voor Protestants Christelijk Primair Onderwijs Het Kompas te Stellendam	Stichting	Stellendam	Nee	Nee	Nee	Ja	0%
Vereniging voor Protestants-Christelijk Basisonderwijs Goeree-Overflakkee	Vereniging	Middelharnis	Nee	Nee	Nee	Ja	0%
Vereniging voor Protestants Christelijk Basisonderwijs op Gereformeerde Grondslag te Stad aan het Haringvliet en Den Bommel	Vereniging	Stad aan het Haringvliet	Nee	Nee	Nee	Ja	0%
Vereniging voor de bevordering van Christelijk Schoolonderwijs op Gereformeerde Grondslag	Vereniging	Oude Tonge	Nee	Nee	Ja	Ja	0%
Vereniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs te Sommelsdijk	Vereniging	Sommelsdijk	Nee	Nee	Nee	Ja	0%

Verbonden partij met belang in bevoegd gezag								
Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contracton- de rwijs	Contracton- de rzoek	Onroerende zaken	Overige	Deelnameper centage	
Vereniging van Christelijke Scholen voor Basisonderwijs op Gereformeerde Grondslag te Middelharnis	Vereniging	Middelharnis	Nee	Nee	Nee	Ja	0%	
Vereniging tot Stichting en Instandhouding van School met de Bijbel 'De Regenboog' te Melissant	Vereniging	Melissant	Nee	Nee	Nee	Ja	0%	
Vereniging voor Christelijk Schoolonderwijs op Gereformeerde Grondslag te Herkingen	Vereniging	Herkingen	Nee	Nee	Nee	Ja	0%	
Vereniging voor Protestants Christelijk Basisonderwijs op Gereformeerde Grondslag te Nieuwe-Tongel	Vereniging	Nieuwe Tongel	Nee	Nee	Nee	Ja	0%	
Vereniging ter bevordering van Christelijke SpeciaalBbasisonderwijs op Goeree-Overflakkee	Vereniging	Middelharnis	Nee	Nee	Nee	Ja	0%	

Toelichtingen

De onder 'Verbonden partij met belang in bevoegd gezag' genoemde verenigingen en stichting fungeren als adviesraad voor de onderscheiden scholen en hebben medezeggenschap over de besteding van het door hen bij de diverse fusies ingebracht verenigingskapitaal. Daarnaast hebben zij het recht leden van de raad van toezicht voor te dragen.

3.1.9 Verantwoording subsidies

Model G Verantwoording subsidies

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt

Volgnr	Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
		Kenmerk	Datum	
1	Lerarenbeurs	1090477-1	22-9-2020	JA
2	Lerarenbeurs	1090702-1	22-9-2020	JA
3	Lerarenbeurs	1165066-1	20-8-2021	NEE
4	Lerarenbeurs	1165231-1	20-8-2021	NEE
5	Inhaal- en Ondersteuningsprogramma onderwijs 2020-2021 tijdvak 1	IOP-42632-PO	3-7-2020	NEE
6	Inhaal- en Ondersteuningsprogramma onderwijs 2020-2021 tijdvak 4	IOP4-42632-PO	9-6-2021	NEE
7	Impuls en innovatie bewegingsonderwijs	IIB210049	13-11-2021	NEE

G2A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar. Bedragen: x € 1

Volgnr	Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Lasten t/m vorig verslagjaar	Stand begin verslagjaar	Ontvangst in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Te verrekenen ultimo verslagjaar
Geen										

Geen

Totaal

G2A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar. Bedragen: x € 1

Volgnr	Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Lasten t/m vorig verslagjaar	Stand begin verslagjaar	Ontvangst in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Stand ultimo verslagjaar	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
Geen											

Geen

Totaal

3.1.10. Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

Het College van Bestuur van Stichting Kindwijs heeft de jaarrekening 2021 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 16 juni 2022.

De raad van toezicht van de Stichting Kindwijs heeft de jaarrekening 2021 goedgekeurd in de vergadering van 16 juni 2022.

W.G.
.....
J.S. Nagtegaal 16 juni 2022

W.G.
.....
J.J. de Geus 16 juni 2022

W.G.
.....
P.C. Klink 16 juni 2022

W.G.
.....
P.J. van den Hil 16 juni 2022

W.G.
.....
W.G.A. Driesse 16 juni 2022

W.G.
.....
J.L. den Dikken 16 juni 2022

W.G.
.....
W. van der Welle 16 juni 2022

.....

4. Overige gegevens

Toelichting op de jaarrekening, overige gegevens

4.1 Statutaire bepalingen

In de statuten van de Stichting voor Protestants Christelijk Primair Onderwijs op Goeree-Overflakkee (Kindwijs) zijn geen bepalingen opgenomen ten aanzien van de bestemming van het resultaat.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: De raad van toezicht en het college van bestuur van Stichting voor Protestants Christelijk Primair Onderwijs op Goeree-Overflakkee, gevestigd te Goeree-Overflakkee

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting voor Protestants Christelijk Primair Onderwijs op Goeree-Overflakkee te Goeree-Overflakkee, gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting voor Protestants Christelijk Primair Onderwijs op Goeree-Overflakkee op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2021;
- (2) de staat van baten en lasten over 2021; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting voor Protestants Christelijk Primair Onderwijs op Goeree-Overflakkee, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- het verslag intern toezicht;
- de overige gegevens;
- de bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er

gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaaf zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Middelburg, 17 juni 2022

Moore DRV

w.g. drs. J.J. Driessen RA

5. Bijlagen

Strategisch Beleidsplan 2019-2023

Kindwijs
protestants-christelijke
scholengroep

Onze thema's
Toekomstgericht onderwijs &
Professionalisering
Eigenaarschap in alle lagen
Vitale scholen

**Ambitie
2019-2023**

**Opdracht
2019-2023**

 <p>Identiteit</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Elkaar verstaan - In elke dorpskern een PC-school 	<ul style="list-style-type: none"> - Ontmoeting RvT, CvB en MT - Bezinning op samenwerking en gevolgen voor identiteit bij nieuwbouw diverse scholen
 <p>Onderwijs & Kwaliteit</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Eigenaarschap kinderen bevorderen - Onderzoekend en ontdekkend leren - Aandacht voor sport en bewegen - Deskundige en praktische ondersteuning SWV - Scholen werken thematisch en groepsdoorbrekend 	<ul style="list-style-type: none"> - Kinderraad op alle scholen - Kindgesprekken optimaliseren, eigenheid benadrukken - Eigenheid leerlingenbevorderen middels portfolio - MHB-voorziening - Opzetten expertisecentrum voor dekkend aanbod - Techniek, onderzoekend en ontdekkend leren stimuleren via ExperiGO met een vervolg in de schoolorganisatie - Visievorming op rol van leerkracht gericht op eigenaarschap leerlingen
 <p>Personeel & Organisatie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Onze medewerkers zijn vitaal, werken met plezier en weten stress te hanteren - Onderzoek schooltijden - Werkverdelingsplan benutten voor eigenaarschap - Eerst begrijpen, dan begrepen worden 	<ul style="list-style-type: none"> - Gesprekencyclus gericht op ontwikkeling - Werkverdelingsplan inzetten als middel voor werkdrukbeheersing en bevorderen eigenheid werknemers - Alle deelnemers volgen scholing via Kindwijsacademie en ELO Skillstoun - Organiseren wervingsbijeenkomsten om nieuw personeel aan te trekken - 10 talentbegeleiders opleiden - Haalbare plannen, MT-werkgroepen in balans met werkdruk en werkgeluk - Borgen kwaliteitsbeleid - Gerichte aandacht en metingen sociale veiligheid - Directeuren werken met MT-maatje aan ontwikkelvraagstuk
 <p>Beheer & Financien</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Duurzame en uitdagende onderwijsgebouwen - In elke dorpskern een pc-basisschool - Financieel beleid op basis van onderwijskundige keuzes - Financieel gezonde jaarrekeningen - Voldoen aan wettelijke verplichtingen 	<ul style="list-style-type: none"> - Integraal Huisvestingsplan (IHP) wordt in de periode 2019-2022 verder ontwikkeld en uitgebouwd. - Waar mogelijk worden scholen onderdeel van dorpscentrum - Ontwikkelen scenariotoel financieel meerjarenbeleid - Duurzame schoolgebouwen met lage energiekosten
 <p>Maatschappij & Communicatie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Bevorderen ECO-cultuur - Educatief partnerschap, samenwerking met bedrijfsleven - Scholen worden zo mogelijk onderdeel van een dorpscentrum - Kindwijs opereert proactief in de omgeving 	<ul style="list-style-type: none"> - Scheiden van afval, container via gemeente - Stimuleren gezonde leefstijl - Scholen schrijven een duurzaamheidsnotitie - Samenwerking PSZ, Sport, BSO, CJG optimaliseren - Opzetten themagericht overleg met platform in omgeving - Gerichte aandacht en metingen sociale veiligheid - Contact houden met fusiepartners - Actief blijven investeren in de relatie met de éénpitters op ons eiland